

Brussell, 15 ta' Novembru 2018
(OR. en)

Fajl Interistituzzjonali:
2018/0254(COD)

14094/1/18
REV 1

POLMIL 206
COMPET 760
RECH 480
CFSP/PESC 1029
CSDP/PSDC 646
COPS 424
EUMC 188
ECOFIN 1039
IND 335
MI 818
EMPL 525
EDUC 419
CADREFIN 340
CODEC 1950

NOTA PUNT "A"

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kunsill
Nru. dok. preċ.: 13951/1/18 REV 1	
Nru dok. Cion:	10084/18 + ADD 1 + ADD 2
Suġġett:	Proposta għal REGOLAMENTO TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL li jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża (L-ewwel qari) - Approċċ ġenerali parzjali

1. Fit-13 ta' Ġunju 2018, il-Kummissjoni pprezentat lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill il-proposta tagħha li tistabbilixxi il-Fond Ewropew għad-Difiża¹.
2. Fl-14 ta' Ġunju 2018, il-Coreper qabel dwar il-mandat għall-Grupp tal-Hbieb tal-Presidenza dwar il-Fond Ewropew għad-Difiża (EDF)², li beda l-eżami tal-proposta fil-laqgħa tiegħu tal-10 u l-11 ta' Lulju 2018.

¹ 10084/18 + ADD 1.

² 9972/18.

3. Wara l-eżami tal-proposta f'diversi laqgħa, il-Grupp lahaq ġenerali dwar abbozz ta' test fil-laqgħa tiegħu fis-7 ta' Novembru 2018.
4. Minhabba li r-Regolament propost huwa wieħed mill-pakkett ta' proposti marbutin mal-QFP, id-dispożizzjonijiet kollha b'implikazzjonijiet baġitarji jew ta' natura orizzontali twarrbu u b'hekk ġew esklużi mill-approċċ ġenerali parzjali li kien maħsub sakemm isir aktar progress fil-QFP. Dawn id-dispożizzjonijiet, li jidhru f'parentesi kwadri fit-test, jikkonċernaw il-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni f'każ ta' nuqqasijiet ġeneralizzati fir-rigward tal-istat tad-dritt fl-Istati Membri (Premessa 37), il-mira globali ta' nfiq tal-baġit tal-UE li jappoġġaw l-oġettivi tal-klima (Premessa 41), il-pakkett finanzjarju globali għall-implimentazzjoni tal-Programm (Artikolu 4(1)) u l-ammonti indikattivi allokat i għal azzjonijiet ta' riċerka u żvilupp (l-Artikolu 4(2)), dispożizzjonijiet dwar ir-riżorsi allokat i lill-Istati Membri taħt ġestjoni kondiviza (Artikolu 4(5)), dispożizzjonijiet relatati ma' pajjiżi terzi li għandhom jitqiesu pajjiżi assoċjati taħt il-Fond (Artikolu 5) u r-referenza għar-Regolament InvestEU (Artikolu 8 (2a)).
5. Fl-14 ta' Novembru 2018, il-Coreper qabel dwar it-test kif jinsab fl-Anness.
6. Il-Kunsill mistieden jilhaq Approċċ Ġenerali dwar il-proposta.

Proposta għal

REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

li jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 173(3), l-Artikolu 182(4), l-Artikolu 183 u t-tieni paragrafu tal-Artikolu 188 tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta mill-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura leġislattiva ordinarja,

Billi:

- (1) Fil-Pjan ta' Azzjoni Ewropew għad-Difiża adottat fit-30 ta' Novembru 2016, il-Kummissjoni impenjat ruħha li tikkomplementa, tingrana u tikkonsolida l-isforzi kollaborattivi tal-Istati Membri fl-iżvilupp tal-kapaċitajiet teknoloġiċi u industrijali tad-difiża li jwieġbu għall-isfidi fil-qasam tas-sigurtà, u li trawwem industrija Ewropea tad-difiża li tkun kompetittiva, innovattiva u effiċjenti globalment fl-Unjoni kollha. B'mod partikolari, hu propost li jitnieda Fond Ewropew għad-Difiża (il-"Fond") biex jappoġġa l-investiment fir-riċerka kongunta u fl-iżvilupp kongunt ta' prodotti u teknoloġija tad-difiża, biex b'hekk jitrawmu s-sinergiji u l-kosteffikaċja, u jkunu promossi x-xiri u l-manutenzjoni kongunti tal-Istati Membri tat-tagħmir tad-difiża. Dan il-Fond jikkumplimenta l-finanzjament nazzjonali diġà użat għal dan il-ghan u jenħtiegħ li jaġixxi bħala inċentiv għall-Istati Membri biex jikkooperaw u jinvestu aktar fid-difiża. Il-Fond jappoġġa l-kooperazzjoni tul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu tal-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġija tad-difiża.
- (2) Il-Fond jikkontribwixxi għall-ħolqien ta' bażi teknoloġika u industrijali tad-difiża Ewropea li tkun b'saħħitha, kompetittiva u innovattiva u li taħdem id f'id mal-inizjattivi tal-Unjoni għal Suq Ewropew tad-Difiża aktar integrat u, b'mod partikolari, iż-żewġ Direttivi¹ dwar l-akkwist u dwar it-trasferimenti fl-UE fis-settur tad-difiża adottati fl-2009.

¹ Id-Direttiva 2009/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-issimplifikar tat-termini u l-kundizzjonijiet tat-trasferimenti ta' prodotti relatati mad-difiża fil-Komunità, ĠU L 146, 10.6.2009, p. 1; Id-Direttiva 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-koordinazzjoni tal-proċeduri għall-ġoti ta' ċerti kuntratti ta' xogħlijiet, provvisti u servizzi minn awtoritajiet jew entitajiet kontraenti fl-oqsma tad-difiża u s-sigurtà, ĠU L 216, 20.8.2009, p. 76.

- (3) Jenhtieg li jitwaqqaf Fond Ewropew għad-Difiża b'approċċ integrat u li jikkontribwixxi biex jitjiebu l-kompetittività u l-kapaċità tal-innovazzjoni tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni. Il-Fond jenhtieg li jimmira li jsaħħaħ il-kompetittività, l-innovazzjoni, l-effiċjenza u l-awtonomija tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni u b'hekk jikkontribwixxi għall-awtonomija strategika tal-Unjoni billi jappoġġa l-kooperazzjoni transfruntiera bejn l-Istati Membri u l-kooperazzjoni bejn l-intrapriži, iċ-ċentri tar-riċerka, l-amministrazzjonijiet nazzjonali, l-organizzazzjonijiet internazzjonali u l-universitajiet, fil-faži tar-riċerka u fil-faži tal-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża. Biex jinkisbu soluzzjonijiet aktar innovattivi u suq intern miftuh, il-Fond jenhtieg li jappoġġa l-partecipazzjoni transfruntiera tal-intrapriži żgħar u medji ("SMEs") u tal-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja tad-difiża ("mid-caps").
- (4) Il-faži tar-riċerka u t-teknoloġija hija element kruċjali għax din tikkundizzjona l-kapaċità u l-awtonomija tal-industrija Ewropea biex tiżviluppa prodotti u l-indipendenza tal-Istati Membri bħala utenti finali tad-difiża. Il-faži tar-riċerka marbuta mal-iżvilupp tal-kapaċitajiet tad-difiża tista' tinkludi riskji sinifikanti, b'mod partikolari marbuta mal-livell baxx ta' maturità u t-tfixkil ta' teknoloġiji. Il-faži tal-iżvilupp, li normalment tiġi wara l-faži tar-riċerka u t-teknoloġija, tinvolvi wkoll riskji u spejjeż sinifikanti li jxekklu l-isfruttament ulterjuri tar-risultati tar-riċerka u jhallu impatt hażin fuq il-kompetittività u l-innovazzjoni tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni.
- (5) Jenhtieg li l-Fond ma jappoġġax riċerka bażika jew riċerka mingħajr għan preċiż, għax minflok din jenhtieg li jappoġġawha skemi oħra, iżda dan jista' jinkludi riċerka fundamentali orjentata lejn id-difiża li aktarx tiffirma l-baži tas-soluzzjoni għall-problemi jew possibbiltajiet magħrufa jew mistennija.

- (6) Il-Fond jista' jappoġġa azzjonijiet marbuta kemm ma' dak li huwa ġdid u mat-titjib ta' prodotti u teknoloġiji eżistenti. Azzjonijiet għall-modernizzazzjoni tal-prodotti u t-teknoloġiji tad-difiża eżistenti jenhtieg li jkunu eligibbli biss fejn l-informazzjoni li diġà teżisti u li hija meħtieġa biex titwettaq l-azzjoni ma tkunx soġġetta għal kwalunkwe restrizzjoni minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entitajiet ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati b'tali mod li l-azzjoni ma tistax titwettaq. Meta japplikaw għal finanzjament tal-Unjoni, l-entitajiet legali jenhtieg li jipprovdu l-informazzjoni rilevanti biex jiġi stabbilit in-nuqqas ta' restrizzjonijiet. Fin-nuqqas ta' din l-informazzjoni, finanzjament tal-Unjoni ma għandux ikun possibbli.
- (7) Biex ikun żgurat li l-obbligi internazzjonali tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha jiġu rrispettati fl-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, l-azzjonijiet marbuta ma' prodotti jew teknoloġiji li l-użu, l-iżvilupp jew il-produzzjoni tagħhom tkun pprojbita mid-dritt internazzjonali ma għandhomx ikunu appoġġati mill-Fond. F'dan ir-rigward, l-eligibbiltà tal-azzjonijiet relatati ma' prodotti jew teknoloġiji ġodda tad-difiża, bħal dawk li huma speċifikament imfassla biex iwettqu attakki letali mingħajr il-kontroll uman fuq id-deċizzjonijiet dwar l-attakki, jenhtieg li wkoll ikunu soġġetti għall-iżviluppi fid-dritt internazzjonali.
- (8) Id-diffikultà biex jinstab qbil dwar rekwiżiti konsolidati tal-kapaċitajiet tad-difiża u speċifikazzjonijiet jew standards tekniċi komuni xxekkel il-kollaborazzjoni transfruntiera bejn l-Istati Membri u l-entitajiet legali bbażati fi Stati Membri differenti. In-nuqqas ta' dawn ir-rekwiżiti, speċifikazzjonijiet u standards wassal għal aktar frammentazzjoni fis-settur tad-difiża, kumplessità teknika, dewmien u spejjeż esagerati u inqas interoperabbiltà. Jenhtieg li l-ftehim fuq speċifikazzjonijiet tekniċi komuni jkun prerekwiżit għal azzjonijiet li jinvolvu livell oġhla ta' maturità teknoloġika. Anki l-attivitajiet li jwasslu għal rekwiżiti komuni tal-kapaċitajiet tad-difiża kif ukoll l-attivitajiet immirati biex jappoġġaw il-holqien ta' definizzjoni komuni ta' speċifikazzjonijiet jew standards tekniċi jenhtieg li jkunu eligibbli għall-appoġġ tal-Fond.

- (9) Peress li l-ghan tal-Fond hu li jappoġġa l-kompetittività u l-innovazzjoni tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni billi jingrana u jikkumplementa l-attivitajiet kollaborattivi tar-riċerka u t-teknoloġija fil-qasam tad-difiża u jnaqqas ir-riskji fil-faži tal-iżvilupp tal-proġetti kooperattivi, jenħtieġ li l-azzjonijiet relatati mar-riċerka u l-iżvilupp ta' prodotti jew teknoloġija tad-difiża jkunu eliġibbli biex jibbenefikaw minnu. Dan ser japplika wkoll għat-titjib tal-prodotti u t-teknoloġiji eżistenti tad-difiża, inkluż l-interoperabbiltà tagħhom.
- (10) Peress li l-Fond għandu l-ghan, b'mod partikolari, li jsaħħah il-kooperazzjoni bejn l-entitajiet legali u l-Istati Membri madwar l-Ewropa kollha, jenħtieġ li azzjoni tkun eliġibbli għal finanzjament jekk issir b'kooperazzjoni ma' mill-inqas tliet Stati Membri u/jew pajjiżi assoċjati differenti. Jenħtieġ li mill-inqas tlieta minn dawn l-entitajiet eliġibbli stabbiliti f'mill-inqas żewġ Stati Membri jew pajjiżi assoċjati differenti ma jkunux ikkontrollati, direttament jew indirettament, mill-istess entità jew ma jkunux jikkontrollaw lil xulxin. F'dan il-kuntest, kontroll għandu jinftehem bħala l-kapaċità li tkun eżerċitata influwenza deċiżiva fuq entità legali b'mod dirett jew indirett permezz ta' entità legali intermedja waħda jew aktar. Meta jitqiesu l-ispeċifikitajiet tat-teknoloġiji rivoluzzjonarji għad-difiża, kif ukoll tal-istudji, dawn l-attivitajiet jistgħu jitwettqu minn entità legali waħda. Sabiex tissaħħah il-kooperazzjoni bejn l-Istati Membri, il-Fond jista' jappoġġa wkoll akkwist prekummerċjali kongunt.
- (11) Skont [ir-referenza għandha tiġi aġġornata kif xieraq skont deċiżjoni ġdida fuq l-OCTs: l-Artikolu 94 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/755/UE²], l-entitajiet stabbiliti f'Pajjiżi u Territorji Extra-Ewropej (OCTs) jenħtieġ li jkunu eliġibbli għal finanzjament soġġett għar-regoli u għall-ghanijiet tal-Fond u għal arrangamenti possibbli applikabbli għall-Istat Membru li miegħu l-OCT hu marbut.

² Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/755/UE tal-25 ta' Novembru 2013 dwar l-assoċjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej mal-Unjoni Ewropea (Deċiżjoni dwar l-Assoċjazzjoni Extra-Ewropea) (ĠU L 344, 19.12.2013, p. 1).

- (12) Billi l-Fond għandu l-għan li jtejjeb il-kompetittività u l-effiċjenza tal-industrija tad-difiża tal-Unjoni, jenhtieg li fil-prinċipju, għall-appoġġ, ikunu eligibbli biss entitajiet stabbiliti fl-Unjoni jew fil-pajjiżi assoċjati u li mhumiex soġġetti għal kontroll minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entitajiet tal-pajjiżi terzi mhux assoċjati. F'dan il-kuntest, kontroll għandu jinftehem bħala l-kapaċità li tkun eżerċitata influwenza deċiżiva fuq entità legali b'mod dirett jew indirett permezz ta' entità legali intermedja waħda jew aktar. Barra minn hekk, biex tkun żgurata l-protezzjoni ta' interessi essenzjali tas-sigurtà u d-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha, jenhtieg li l-infrastruttura, il-faċilitajiet, l-assi u r-riżorsi li jintużaw mill-benefiċjarji u mis-sottokuntratturi tagħhom fl-azzjonijiet appoġġati mill-Fond ma jkunux jinsabu fit-territorju ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati, u l-istrutturi manigerjali eżekuttivi tagħhom jenhtieg li jiġu stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat. Għaldaqstant, entità li hija stabbilita f'pajjiż terz mhux assoċjat jew entità li hija stabbilita fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat iżda li l-istrutturi manigerjali eżekuttivi tagħha huma f'pajjiż terz mhux assoċjat mhix eligibbli li tkun benefiċjarju jew sottokuntrattur involut fl-azzjoni.
- (13) F'ċerti ċirkostanzi, jenhtieg li jkun possibbli li ssir deroga mill-prinċipju li l-benefiċjarji u s-sottokuntratturi involuti f'azzjoni appoġġati mill-Fond ma jkunux soġġetti għal kontroll minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entitajiet ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati. F'dak il-kuntest, l-entitajiet legali stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat li huma kkontrollati minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat jenhtieg li jkunu eligibbli bħala riċevituri jew sottokuntratturi involuti fl-azzjoni dment li jissodisfaw kundizzjonijiet stretti relatati mal-interessi tas-sigurtà u d-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha. Jenhtieg li l-partecipazzjoni ta' dawn l-entitajiet legali ma tmurx kontra l-għanijiet tal-Fond. Il-benefiċjarji jenhtieg li jipprovdu l-informazzjoni rilevanti kollha dwar l-infrastruttura, il-faċilitajiet, l-assi u r-riżorsi li jridu jintużaw fl-azzjoni. Jenhtieg li t-tħassib tal-Istati Membri rigward is-sigurtà tal-provvista jiġi kkunsidrat ukoll.

- (13a) Jenhtieg li jinghata finanzjament tal-Unjoni wara sejhiet għal proposti kompetittivi maħruġa skont ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ir-"Regolament Finanzjarju")³. Madankollu, f'ċerti ċirkostanzi debitament iġġustifikati u eċċezzjonali, il-ffinanzjament tal-Unjoni jista' jinghata wkoll skont l-Artikolu 195(e) tar-Regolament Finanzjarju. Peress li l-għoti ta' finanzjament skont l-Artikolu 195(e) tar-Regolament Finanzjarju jikkostitwixxi deroga għar-regola ġenerali li għandhom jiġu segwiti sejhiet kompetittivi għal proposti, daww iċ-ċirkostanzi eċċezzjonali jenhtieg li jiġu interpretati b'mod strett. F'dan il-kuntest, biex għotja tinghata mingħajr sejha għal proposti, il-livell sa fejn l-azzjoni proposta tikkorrispondi mal-oġettivi tal-Fond fir-rigward tal-kollaborazzjoni u l-kompetizzjoni industrijali transkonfinali fil-katina tal-forniment kollha jenhtieg li jiġu vvalutati mill-Kummissjoni bl-assistenza tal-Kumitat tal-Istati Membri (il-"kumitat").
- (14) Jekk xi konsorzju jkun jixtieq jieħu sehem f'azzjoni eliġibbli u l-assistenza finanzjarja tal-Unjoni tkun r tieħu l-għamla ta' għotja, il-konsorzju jenhtieg li jahtar wieħed mill-membri tiegħu bħala koordinatur li jkun il-punt ewlieni ta' kuntatt.
- (15) Jekk xi azzjoni appoġġata mill-Fond tkun ġestita minn manijer tal-proġett mahtur mill-Istati Membri jew mill-pajjiżi assoċjati, qabel ma toħroġ il-pagament lill-benefiċjarji, il-Kummissjoni jenhtieg li tikkonsulta mal-manijer tal-azzjoni halli dan ikun jista' jiżgura li l-benefiċjarji jirrispettaw l-iskadenzi. F'ċerti ċirkostanzi, il-manijer tal-proġett jista' jippreżenta osservazzjonijiet dwar il-progress tal-azzjoni lill-Kummissjoni halli din tkun tista' tivvalida jekk ġewx issodisfati l-kundizzjonijiet biex tipproċedi bil-ħlas.

³ Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deciżjoni Nru 541/2014/UE u li jħassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012.

- (15a) Meta maniger ta' proġett jinġatar mill-Istati Membri li jikkofinanzjaw azzjoni, il-kompiti ta' implimentazzjoni tal-baġit jistgħu jiġu fdati għal dan il-proġett speċifiku lill-maniger tal-proġett fil-każ ta' ġestjoni indiretta ta' dan il-proġett speċifiku.
- (16) Biex ikun żgurat li l-azzjonijiet iffinanzjati huma vijabbli finanzjarjament, l-applikanti jenħtieġ li juru li l-ispejjeż tal-azzjoni li mhux koperti mil-finanzjament tal-Unjoni huma koperti minn mezzi oħra ta' finanzjament.
- (17) Jenħtieġ li l-Istati Membri jkollhom aċċess għal tipi differenti ta' arranġamenti finanzjarji għall-iżvilupp u l-akkwist kongunti tal-kapaċitajiet tad-difiza. Il-Kummissjoni tista' tipprovdi tipi differenti ta' arranġamenti li l-Istati Membri jistgħu jużaw fuq bażi volontarja biex jindirizzaw l-isfidi għall-iżvilupp u l-akkwist kollaborattivi minn perspettiva ta' finanzjament. L-użu ta' dawn l-arranġamenti finanzjarji jista' jhegġeġ iżjed it-tnedija ta' proġetti kollaborattivi fil-qasam tad-difiza u jżid l-effiċjenza tal-infiq għad-difiza, inkluż għal proġetti appoġġati permezz tal-Fond.
- (18) Minhabba l-ispeċifikitajiet tal-industrija tad-difiza, fejn id-domanda tiġi kważi esklużivament mill-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati, li jikkontrollaw ukoll kull akkwiziizzjoni ta' prodotti u teknoloġiji relatati mad-difiza, inkluż l-esportazzjonijiet, il-funzjonament tas-settur tad-difiza hu uniku u ma jinxix mar-regoli konvenzjonali u l-mudelli ta' negozju li jirregolaw swieq aktar tradizzjonali. Għalhekk l-industrija ma tistax tiffinanzja hi stess proġetti sostanzjali tar-riċerka u l-iżvilupp (R&Ż) fil-qasam tad-difiza, u l-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati sikwit jiffinanzjaw l-ispejjeż kollha tar-riċerka u l-iżvilupp. Biex jintlaħqu l-għanijiet tal-Fond, b'mod partikolari biex jinċentiva l-kooperazzjoni bejn entitajiet legali minn Stati Membri u pajjiżi assoċjati differenti, u filwaqt li jitqiesu l-ispeċifikitajiet tas-settur tad-difiza, jenħtieġ li l-azzjonijiet li jseħħu qabel il-fażi tal-iżvilupp tal-prototip jkunu koperti sat-totalità tal-ispejjeż eliġibbli.

- (19) Il-fażi tal-prototipi hi fażi kruċjali fejn normalment l-Istati Membri jew il-pajjiżi assoċjati jiddeċiedu dwar l-investiment konsolidat tagħhom u jibdew il-proċess tal-akkwiżizzjoni tal-prodotti jew tat-teknoloġiji tad-difiza futuri tagħhom. Minhabba f'hekk, f'dan l-istadju speċifiku, l-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati jaqblu fuq l-impenji meħtieġa, inkluż il-qsim tal-ispejjeż u s-sjieda tal-proġett. Biex tkun żgurata l-kredibbiltà tal-impenn tagħhom, jenħtieġ li normalment l-assistenza finanzjarja tal-Unjoni permezz tal-Fond ma tkunx taqbeż l-20 % tal-ispejjeż eligibbli.
- (20) Għall-azzjonijiet ta' wara l-fażi tal-prototipi, jenħtieġ li jkun previst finanzjament sa 80 %. Dawn l-azzjonijiet li huma eqreb it-tlestija tal-prodotti u t-teknoloġija jaf xorta jkunu jinvolvu spiża sostanzjali.
- (21) Il-partijiet ikkonċernati fis-settur tad-difiza qed iġarrbu spejjeż indiretti speċifiċi, bħalma huma l-ispejjeż għas-sigurtà. Barra minn hekk, il-partijiet ikkonċernati qed jaħdmu f'suq speċifiku fejn, mingħajr domanda min-naħa tax-xerrejja, ma jkunux jistgħu jirkupraw l-ispejjeż tar-riċerka u l-iżvilupp bħal fis-settur ċivili. Għaldaqstant hu ġustifikat li tithalla tiġi applikata rata fissa ta' 25 % kif ukoll il-possibbiltà, skont il-każ, biex jintalbu l-ispejjeż indiretti kkalkulati skont il-prattiki tal-kontabbiltà tas-soltu tal-benefiċjarji jekk dawn il-prattiki jkunu aċċettati mill-awtoritajiet nazzjonali għal attivitajiet komparabbli fil-qasam tad-difiza, li kienu ġew ikkomunikati lill-Kummissjoni. Jenħtieġ li l-uffiċjal awtorizzanti responsabbli jiġġustifika d-deċiżjoni li jaċċetta spejjeż indiretti eligibbli sa 80 % tat-total tal-ispejjeż eligibbli diretti fil-programm ta' hidma jew fis-sejha għal proposti.
- (22) Biex ikun żgurat li l-azzjonijiet iffinanzjati jikkontribwixxu għall-kompetittività u l-effiċjenza tal-industrija tad-difiza Ewropea, hu importanti li l-Istati Membri juru li beħsiebhom jakkwistaw konguntament il-prodott finali jew jużaw it-teknoloġija, b'mod partikolari permezz ta' akkwist transfruntier kongunt, fejn l-Istati Membri jorganizzaw flimkien il-proċeduri tal-akkwist tagħhom b'mod partikolari bl-użu ta' korp ċentrali tal-akkwisti.

- (23) Jenhtieg li l-promozzjoni tal-innovazzjoni u tal-iżvilupp teknoloġiku fl-industrija tad-difiża tal-Unjoni ssir b'mod koerenti mal-interessi ta' sigurtà u ta' difiża tal-Unjoni. Ghaldaqstant, jenhtieg li l-kontribuzzjonijiet tal-azzjonijiet għal dawk l-interessi u għall-prijoritajiet tar-riċerka u tal-kapaċità fid-difiża maqbula mill-Istati Membri, iservu bħala kriterju tal-ġoti. Fi hdan l-Unjoni, nuqqasijiet komuni tal-kapaċità tad-difiża jiġu identifikati fil-qafas tal-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiża Komuni b'mod partikolari permezz tal-Pjan tal-Iżvilupp tal-Kapaċitajiet, filwaqt li l-Aġenda Strategika Globali tar-Riċerka tidentifika wkoll objettivi komuni tar-riċerka fil-qasam tad-difiża. Proċessi oħra tal-Unjoni, fosthom ir-Rieżami Annwali Koordinat dwar id-Difiża u l-Kooperazzjoni Strutturata Permanenti ser jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-prijoritajiet rilevanti billi jidentifikaw u jahtfu opportunitajiet għal kooperazzjoni msahha halli jiġi ssodisfat il-livell ta' ambizzjoni tal-UE b'rabta mas-sigurtà u d-difiża. Meta xieraq, anki l-prijoritajiet reġjonali u internazzjonali, inkluż dawk fil-kuntest tal-Organizzazzjoni tat-Trattat tal-Atlantiku tat-Tramuntana, jistgħu jiġu kkunsidrati, diment li dawn ikunu konformi mal-prijoritajiet tal-Unjoni u ma jwaqqfu lill-ebda Stat Membru jew pajjiż assoċjat milli jipparteċipa, filwaqt li jqisu wkoll li jenhtieg li tkun evitata d-duplikazzjoni bla bżonn.
- (24) L-azzjonijiet eliġibbli żviluppati fil-kuntest tal-Kooperazzjoni Strutturata Permanenti fil-qafas istituzzjonali tal-Unjoni jenhtieg li jiżguraw kooperazzjoni msahha bejn l-entitajiet legali fi Stati Membri differenti b'mod kontinwu u b'hekk jikkontribwixxu direttament għall-ghanijiet tal-Fond. Ghalhekk, jekk jintgħazlu, jenhtieg li dawn il-proġetti jkunu eliġibbli għal rata oghla ta' finanzjament.
- (25) Il-Kummissjoni ser tqis attivitajiet l-oħra ffinanzjati permezz tal-Programm qafas Orizzont Ewropa halli tevita duplikazzjoni bla bżonn u tiżgura qsim ta' ideat bejn ir-riċerka ċivili u tad-difiża.

- (26) Iċ-ċibersigurtà u ċ-ċiberdifiza qed kulma jmur isiru sfidi aktar importanti u l-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà jagħrfu l-htieġa li jiġu stabbiliti sinerġiji bejn l-azzjonijiet taċ-ċiberdifiza fl-ambitu tal-Fond u tal-inizjattivi tal-Unjoni fil-qasam taċ-ċibersigurtà, bħal dawk imħabbra fil-Komunikazzjoni Kongunta dwar iċ-ċibersigurtà. [B'mod partikolari, jenħtieġ li ċ-Ċentru Ewropew ta' Kompetenza Industrijali tat-Teknoloġija u tar-Riċerka fiċ-Ċibersigurtà li ser jitwaqqaf, jahdem biex jibni sinerġiji bejn id-dimensjonijiet ċivili u tad-difiza taċ-ċibersigurtà. Dan jista' jappoġġa b'mod attiv lill-Istati Membri u lil atturi rilevanti oħrajn billi jipprovi pariri, jaqsam l-għarfien espert u jiffaċilita l-kollaborazzjoni fir-rigward tal-proġetti u l-azzjonijiet kif ukoll meta mitlub mill-Istati Membri biex jaġixxi bħala maniger tal-proġett b'rabta mal-Fond.]
- (27) Jenħtieġ li jkun żgurat approċċ integrat billi jingħaqdu l-attivitajiet koperti bl-Azzjoni Preparatorja għar-Riċerka dwar id-Difiza li nediet il-Kummissjoni skont it-tifsira tal-Artikolu 58(2)(b) tar-Regolament Finanzjarju u l-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiza stabbilit bir-Regolament (UE) 2018/1092 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u billi jiġu armonizzati l-kundizzjonijiet tal-partecipazzjoni, jinholoq sett aktar koerenti ta' strumenti, u jiżdied l-impatt ekonomiku, kollaborattiv u innovattiv, filwaqt li jkunu evitati d-duplikazzjonijiet bla bżonn u l-frammentazzjoni. B'dan l-approċċ integrat, il-Fond jikkontribwixxi wkoll għal sfruttament aħjar tar-riżultati tar-riċerka fil-qasam tad-difiza u jkopri d-distakk bejn ir-riċerka u l-iżvilupp, filwaqt li jqis l-ispeċifitàjiet tas-settur tad-difiza, u jippromwovi l-għamliet kollha ta' innovazzjoni, inkluż l-innovazzjoni rivoluzzjonarja.

- (28) Fejn ikun xieraq u minhabba l-ispeċifitàjiet tal-azzjoni, l-oġġettivi tal-Fond jenhtieg li jigu indirizzati wkoll permezz ta' strumenti finanzjarji u garanziji baġitarji.
- (29) Is-sostenn finanzjarju jenhtieg li jintuza biex jigu indirizzati l-fallimenti tas-suq jew is-sitwazzjonijiet ta' investiment subottimali b'mod proporzjonat, u jenhtieg li l-azzjonijiet ma jidduplikawx jew jeskludu l-finanzjament privat jew joħolqu distorsjoni fil-kompetizzjoni tas-suq intern. L-azzjonijiet jenhtieg li jkollhom valur miżjud ċar għall-Unjoni.
- (30) It-tipi ta' finanzjament u l-metodi tal-implimentazzjoni tal-Fond jenhtieg li jintgħażlu abbażi tal-kapaċità tagħhom li jilhq l-għanijiet speċifiċi tal-azzjonijiet u jagħtu r-riżultati, filwaqt li b'mod partikolari jitqiesu l-ispejjeż tal-kontrolli, il-piż amministrattiv u r-riskju mistenni ta' nuqqas ta' konformità. Dan jenhtieg li jqis l-użu ta' somom f'daqqa, ir-rati fissi u l-ispejjeż unitarji, kif ukoll il-finanzjament li mhux marbut mal-ispejjeż kif imsemmi fl-Artikolu 125(1) tar-Regolament Finanzjarju.
- (31) Il-Kummissjoni jenhtieg li tistabbilixxi programm ta' hidma annwali jew pluriennali b'konformità mal-għanijiet tal-Fond. Jenhtieg li waqt l-istabbiliment tal-programm ta' hidma, il-Kummissjoni jkollha l-assistenza tal-kumitat. Jenhtieg li l-Kummissjoni tagħmel hilita biex issib soluzzjonijiet li jkunu jgawdu l-akbar appoġġ possibbli fi hdan il-kumitat. F'dak il-kuntest, il-kumitat jista' jiltaqa' f'konfigurazzjoni ta' esperti nazzjonali tas-sigurtà u tad-difiża biex tinghata assistenza speċifika lill-Kummissjoni, inkluż biex jinghataw pariri fir-rigward tal-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata fil-qafas tal-azzjonijiet. Huwa f'idejn l-Istati Membri biex jaħtru r-rappreżentanti rispettivi tagħhom f'dak il-kumitat. Il-membri tal-kumitat jenhtieg li jinghataw opportunitajiet bikrija u effikaċi biex jeżaminaw l-abbozzi tal-atti ta' implimentazzjoni u jesprimu l-fehmiet tagħhom.
- (31a) Il-kategoriji tal-programmi ta' hidma jenhtieg li jkollhom rekwiżiti funzjonali sabiex jiċċaraw għall-industrija liema funzjonalitajiet u kompiti għandhom jitwettqu permezz tal-kapaċitajiet li ser jigu żviluppati. Tali rekwiżiti jenhtieg li jagħtu indikazzjoni ċara dwar il-prestazzjonijiet mistennija iżda jenhtieg li ma jkunux diretti lejn soluzzjonijiet speċifiċi jew entitajiet speċifiċi u jenhtieg li ma jipprevjenux il-kompetizzjoni fil-livell ta' sejhiet għal proposti.

- (31b) Waqt it-tfassil tal-programmi ta' hidma, il-Kummissjoni jenhtieg li tiżgura wkoll, permezz ta' konsultazzjonijiet xierqa mal-kumitat, li l-azzjonijiet ta' riċerka u żvilupp proposti jevitaw d-duplikazzjoni bla bżonn.
- (31c) L-Aġenzija Ewropea għad-Difiża ser tingħata l-istatus ta' osservatur fil-kumitat sabiex dan jibbenefika mill-għarfien espert tagħha fis-settur tad-difiża. Minhabba l-ispeċifità jiet tal-qasam tad-difiża, anki s-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna jenhtieg li jassisti lill-kumitat.
- (32) Sabiex ikunu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li s-setgħat ta' implimentazzjoni jingħataw lill-Kummissjoni fir-rigward tal-adozzjoni tal-programm ta' hidma, u għall-għoti tal-finanzjament lill-azzjonijiet ta' żvilupp magħżula. B'mod partikolari, waqt l-implimentazzjoni ta' azzjonijiet tal-iżvilupp, jenhtieg li jitqiesu l-ispeċifità jiet tas-settur tad-difiża, b'mod partikolari r-responsabilità tal-Istati Membri u/jew tal-pajjiżi assoċjati għall-ippjanar u l-proċess tal-akkwiżizzjoni. Dawn is-setgħat ta' implimentazzjoni jenhtieg li jiġu eżerċitati skont ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁴.

⁴ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (32a) Wara l-evalwazzjoni tal-proposti bl-ghajnuna ta' esperti indipendenti, li l-kredenzjali ta' sigurtà tagħhom jenhtieg li jigu vvalidati mill-Istati Membri rilevanti, il-Kummissjoni jenhtieg li tagħzel l-azzjonijiet li għandhom jigu appoġġati mill-Fond. Il-Kummissjoni jenhtieg li tistabbilixxi bażi ta' data ta' esperti indipendenti. Jenhtieg li l-bażi tad-data ma ssirx pubblika. L-esperti indipendenti jenhtieg li jinhatru abbażi tal-ħiliet, l-esperjenza u l-ġharfien tagħhom, b'kont meħud tal-kompiti li jigu assenjati lilhom. Sa fejn possibbli, meta taħtar l-esperti indipendenti, il-Kummissjoni jenhtieg li tiehu miżuri adatti għall-fini ta' kompożizzjoni bilanċjata fi ħdan il-gruppi tal-esperti u l-bordijiet ta' evalwazzjoni f'termini ta' varjetà ta' ħiliet, esperjenzi, ġharfien, diversità ġeografika u ugwaljanza bejn is-sessi, b'kont meħud tas-sitwazzjoni fil-qasam tal-azzjoni. Għandu jsir sforz ukoll biex ikun hemm rotazzjoni adatta ta' esperti u bilanċ xieraq bejn is-settur privat u dak pubbliku. Jenhtieg li l-Istati Membri jigu infurmati dwar ir-risultati tal-evalwazzjoni bl-elenku tal-klassifika ta' azzjonijiet magħzula u tal-progress tal-azzjonijiet iffinanzjati. Sabiex ikunu żgurati kondizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament, jenhtieg li s-setgħat ta' implimentazzjoni jingħataw lill-Kummissjoni fir-rigward tal-adozzjoni u l-implimentazzjoni tal-programm ta' hidma, kif ukoll għall-adozzjoni tad-deċiżjonijiet ta' għotja. Jenhtieg li daww is-setgħat jigu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill.
- (32b) Jenhtieg li l-esperti indipendenti ma jevalwawx, ma jagħtux pariri jew ma jassistux fil-każ ta' materji li fir-rigward tagħhom ikollhom konflitt ta' interessi, b'mod partikolari fir-rigward tal-pożizzjoni attwali tagħhom. B'mod partikolari, ma għandhomx ikunu f'pożizzjoni fejn ikunu jistgħu jużaw l-informazzjoni li taslilhom għad-detriment tal-konsorzju li jevalwaw.
- (33) Biex jingħata appoġġ lil suq intern miftuħ, jenhtieg li titqies ukoll il-partecipazzjoni ta' SMEs transfruntieri u ta' kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja transfruntieri, bħala membri ta' konsorzji jew bħala sottokuntratturi.
- (34) Il-Kummissjoni jenhtieg li tagħmel ħilitha biex iżzomm dijalogu mal-Istati Membri u mal-industrija biex tiżgura s-suċċess tal-Fond.

- (35) Dan ir-Regolament jistabbilixxi pakkett finanzjarju għall-Fond Ewropew għad-Difiża li jikkostitwixxi l-ammont ta' referenza ewlieni, skont it-tifsira tal-[ftehim interistituzzjonali l-gdid] bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni dwar id-dixxiplina baġitarja, il-kooperazzjoni fi kwistjonijiet baġitarji u l-ġestjoni finanzjarja soda⁵, għall-Parlament Ewropew u għal-Kunsill waqt il-proċedura baġitarja annwali.
- (36) Ir-Regolament Finanzjarju japplika għall-Fond, sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor. Dan jistabbilixxi regoli dwar l-implimentazzjoni tal-baġit tal-Unjoni, inkluż ir-regoli dwar għotjiet, premjijiet, akkwist, assistenza finanzjarja, strumenti finanzjarji u garanziji baġitarji.
- (37) Ir-regoli finanzjarji orizzontali adottati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill abbażi tal-Artikolu 322 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) japplikaw għal dan ir-Regolament. Dawn ir-regoli huma stabbiliti fir-Regolament Finanzjarju u b'mod partikolari jiddeterminaw il-proċedura għall-istabbiliment u l-implimentazzjoni tal-baġit permezz ta' għotjiet, akkwist, premjijiet, implimentazzjoni indiretta, u jipprovdu għal verifiki tar-responsabilità tal-atturi finanzjarji. [Ir-regoli adottati abbażi tal-Artikolu 322 TFUE jikkonċernaw ukoll il-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni f'każ ta' nuqqasijiet ġeneralizzati fir-rigward tal-istat tad-dritt fl-Istati Membri, għax ir-rispett għall-istat tad-dritt hu prekundizzjoni essenzjali għal ġestjoni finanzjarja soda u finanzjament tal-UE effettiv.]

⁵ Ir-referenza trid tigi aġġornata: ĠU L 373, 20.12.2013, p. 1. Il-ftehim jinsab disponibbli hawn: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

(38) Skont ir-Regolament Finanzjarju, ir-Regolament (UE Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁶, ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2988/95⁷ u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96⁸ u r-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939⁹, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jenhtieg li jigu protetti permezz ta' mizuri proporzjonati, inklużi l-prevenzjoni, id-detezzjoni, il-korrezzjoni u l-investigazzjoni ta' irregolaritajiet u ta' frodi, l-irkupru ta' fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew użati b'mod mhux korrett u fejn xieraq, l-impożizzjoni ta' sanzjonijiet amministrattivi. B'mod partikolari, skont ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 u r-Regolament (Euratom, KE) Nru 2185/96, l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) jista' jwettaq investigazzjonijiet amministrattivi, inkluż kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post halli jistabbilixxi jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew xi attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. Skont ir-Regolament (UE) 2017/1939, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE) jista' jinvestiga u jressaq każijiet ta' frodi u reati kriminali oħrajn li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, kif previst fid-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁰. Skont ir-Regolament Finanzjarju, kwalunkwe persuna jew entità li tirċievi fondi tal-Unjoni trid tikkoopera bis-shih fil-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, tagħti d-drittijiet u l-aċċess mehtieġa lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-UPPE fir-rigward ta' dawk l-Istati Membri li jipparteċipaw fil-kooperazzjoni msahha skont ir-Regolament (UE) 2017/1939 u lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA) u tiżgura li kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni tagħti drittijiet ekwivalenti.

⁶ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jħassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

⁷ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 ta' Diċembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.95, p. 1).

⁸ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-kontrolli u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (ĠU L 292, 15.11.96, p. 2).

⁹ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplimenta kooperazzjoni msahha dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE") (ĠU L 283, 31.10.2017, p. 1).

¹⁰ Id-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2017 dwar il-ġlieda kontra l-frodi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-liġi kriminali (ĠU L 198, 28.7.2017, p. 29).

- (39) [Il-pajjizi terzi li huma membri taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE) jistgħu jieħdu sehem fil-programmi tal-Unjoni fil-qafas tal-kooperazzjoni stabbilit skont il-ftehim taż-ŻEE, li jipprevedi l-implimentazzjoni tal-programmi permezz ta' deċiżjoni skont dak il-ftehim.] F'dan ir-Regolament jenhtieg li tiġi introdotta dispożizzjoni speċifika biex jingħataw id-drittijiet meħtieġa għall-aċċess, kif ukoll l-aċċess, lill-uffiċjal awtorizzanti responsabbli, lill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u lill-Qorti Ewropea tal-Awdituri biex jeżerċitaw il-kompetenzi rispettivi tagħhom b'mod komprensiv.
- (40) Skont il-paragrafi 22 u 23 tal-Ftehim Interistituzzjonali għat-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016, hemm bżonn li dan il-programm jiġi evalwat abbażi tal-informazzjoni miġbura permezz ta' rekwiżiti speċifiċi tal-monitoraġġ, filwaqt li jiġu evitati r-regolamentazzjoni żejda u l-piżijiet amministrattivi, b'mod partikolari għall-Istati Membri. Dawn ir-rekwiżiti, meta xieraq, jistgħu jinkludu indikaturi li jistgħu jitkejlu, bħala bażi għall-evalwazzjoni tal-effetti tar-Regolament fil-prattika. Il-Kummissjoni jenhtieg li twettaq evalwazzjoni interim sa mhux aktar tard minn erba' snin wara l-bidu tal-implimentazzjoni tal-Fond, inkluż bil-ħsieb li tippreżenta proposti għal kull emenda adatta għar-Regolament preżenti, u evalwazzjoni finali fi tmiem il-perjodu tal-implimentazzjoni tal-Fond, li jeżaminaw l-attivitajiet finanzjarji fir-rigward tar-riżultati tal-implimentazzjoni finanzjarja u, sa fejn possibbli f'dak il-mument, ir-riżultati u l-impatt. F'dan il-kuntest, ir-rapport ta' evalwazzjoni finali jenhtieg ukoll li jgħin biex jiġi identifikat fejn l-Unjoni hija dipendenti fuq pajjizi terzi għall-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża. Dan ir-rapport finali jenhtieg li janalizza wkoll il-parteeipazzjoni transfruntiera tal-SMEs u tal-mid-caps fil-proġetti appoġġati mill-Fond kif ukoll il-parteeipazzjoni tal-SMEs u l-mid-caps fil-katina tal-valur globali, u l-kontribut tal-Fond biex jindirizza n-nuqqasijiet identifikati fil-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet, u jenhtieg li jinkludi informazzjoni dwar l-origini tal-benefiċjarji u d-distribuzzjoni tad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali ġġenerati. Il-Kummissjoni tista' wkoll tipproponi emendi għal dan ir-Regolament biex tirreagixxi għal żviluppi possibbli waqt l-implimentazzjoni tal-Fond.

- (40a) Il-Kummissjoni jenhtieg li timmonitorja regolarment l-implimentazzjoni tal-Fond u tirrapporta kull sena dwar il-progress li jsir, inkluż l-implimentazzjoni tal-lezzjonijiet identifikati u l-lezzjonijiet meħuda mill-Programm Ewropew għall-Iżvilupp Industrijali fil-Qasam tad-Difiża ("EDIDP") u l-Azzjoni Preparatorja fuq ir-Riċerka dwar id-Difiża ("PADR"). Għal dan il-ghan, il-Kummissjoni jenhtieg li tistabbilixxi l-arrangamenti meħtieġa tal-monitoraġġ.
- (41) Filwaqt li jirrifletti l-importanza li jiġi indirizzat it-tibdil fil-klima skont l-impenji tal-Unjoni biex timplimenta l-Ftehim ta' Pariġi u l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti, dan il-Fond ser jikkontribwixxi biex l-azzjoni klimatika tiġi integrata fil-politiki tal-Unjoni u biex tinkiseb il-mira ġenerali li [25 %] tan-nefqa tal-baġit tal-UE tappoġġa l-oġettivi tal-klima. Matul it-tnejn u l-implimentazzjoni tal-Fond ser jiġu identifikati azzjonijiet rilevanti, li se jiġu valutati mill-ġdid fil-kuntest tal-evalwazzjoni ta' nofs it-terminu tiegħu.
- (42) Billi l-Fond jappoġġa biss il-fażijiet tar-riċerka u tal-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża, fil-prinċipju jenhtieg li l-Unjoni ma jkollhiex sjieda jew drittijiet tal-proprjetà intellettuali (IPRs) fuq il-prodotti jew it-teknoloġiji li jirriżultaw mill-azzjonijiet ifffinanzjati, diment li l-assistenza tal-Unjoni ma tkunx mogħtija permezz tal-akkwist pubbliku.
- (43) Jenhtieg li l-appoġġ finanzjarju tal-Unjoni la jkun jaffettwa t-trasferiment ta' prodotti relatati mad-difiża fi hdan l-Unjoni skont id-Direttiva 2009/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹¹, u lanqas ma jaffettwa l-esportazzjonijiet ta' prodotti, tagħmir jew teknoloġiji.

¹¹ Id-Direttiva 2009/43/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-6 ta' Mejju 2009 dwar l-issimplifikar tat-termini u l-kundizzjonijiet tat-trasferimenti ta' prodotti relatati mad-difiża fil-Komunità (ĠU L 146, 10.6.2009, p. 1).

- (44) L-użu ta' informazzjoni ta' sfond sensittiva, inkluż data, għarfien espert jew informazzjoni, iġġenerata qabel jew barra il-prestazzjoni tal-Fond, jew aċċess minn individwi mhux awtorizzati għal riżultati iġġenerati b'rabta mal-azzjonijiet appoġġati mill-Fond jista' jkollu impatt negattiv fuq l-interessi tal-Unjoni jew ta' Stat Membru wieħed jew aktar. Għalhekk it-trattament ta' informazzjoni sensittiva u klassifikata jenħtieġ li tkun irregolata mil-ligi rilevanti tal-Unjoni u dik nazzjonali.
- (44a) Jenħtieġ li jkun hemm konformità mal-istandards minimi dwar is-sigurtà industrijali waqt l-iffirmar ta' ftehimiet klassifikati ta' fondi u ta' finanzjament. Għal dak il-ghan, il-Kummissjoni jenħtieġ li tgħaddi l-Istruzzjonijiet tas-Sigurtà tal-Programm inkluż il-Gwida għall-Klassifikazzjoni tas-Sigurtà bħala parir lill-esperti deżinjati mill-Istati Membri.
- (45) Biex ikun possibbli li jiġu ssupplimentati jew emendati l-indikaturi tad-direzzjoni tal-impatt, meta meqjus meħtieġ, il-Kummissjoni jenħtieġ li tingħata s-setgħa tal-adozzjoni ta' atti skont l-Artikolu 290 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea. Hu importanti b'mod partikolari li waqt il-hidma preparatorja tagħha, il-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa anki fil-livell tal-esperti, u li daww il-konsultazzjonijiet isiru b'konformità mal-prinċipji stabbiliti fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-tnejn tal-atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess hin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jkunu qed jittrattaw it-tnejn tal-atti delegati.
- (46) Il-Kummissjoni jenħtieġ li timmanigġa l-Fond u tagħti attenzjoni xierqa lir-rekwiżiti tal-kunfidenzjalità u tas-sigurtà, b'mod partikolari l-informazzjoni klassifikata u sensittiva.

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

TITOLU I
DISPOŻIZZJONIJIET KOMUNI
APPLIKABBLI GĦAR-RIĊERKA U L-IŻVILUPP

Artikolu 1

Sugġett

Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Fond Ewropew għad-Difiża (“il-Fond”), [kif previst fl-Artikolu 1(3)(b) tar-Regolament .../.../UE].

Ir-Regolament jistabbilixxi l-għanijiet tal-Fond, il-baġit għall-perjodu 2021-2027, il-forom ta’ finanzjament tal-Unjoni u r-regoli dwar l-għoti ta’ dan il-finanzjament.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta’ dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (0) **“applikant”** tfisser entità legali li tissottometti applikazzjoni għal appoġġ mill-Fond wara sejha għal proposti jew skont l-Artikolu 195(e) tar-Regolament Finanzjarju;
- (1) **“operazzjoni ta’ tahlit”** tfisser azzjonijiet sostnuti mill-baġit tal-UE, inkluż dawk fil-facilitajiet ta’ finanzjament imhallat skont l-Artikolu 2(6) tar-Regolament Finanzjarju, li jikkombinaw forom mhux rimborżabbli ta’ appoġġ jew strumenti finanzjarji mill-baġit tal-UE ma’ forom rimborżabbli ta’ appoġġ mingħand istituzzjonijiet tal-iżvilupp jew istituzzjonijiet finanzjarji pubbliċi oħra, kif ukoll mingħand istituzzjonijiet finanzjarji kummerċjali u investituri;
- (1a) **“ċertifikazzjoni”** tfisser il-proċess li permezz tiegħu awtorità nazzjonali tiċċertifika li l-prodott, il-komponent jew it-teknoloġija tangibbli jew intangibbli relatata mad-difiża jikkonforma mar-regolamenti applikabbli;

- (1b) **“informazzjoni klassifikata”** tfisser kwalunkwe informazzjoni jew materjal, fi kwalunkwe forma, li l-iżvelar mhux awtorizzat tiegħu jista’ jikkawża gradi differenti ta’ pregudizzju għall-interessi tal-Unjoni Ewropea jew ta’ wiehed jew aktar mill-Istati Membri, u li jkollha marka ta’ klassifikazzjoni tal-UE jew marka ta’ klassifikazzjoni korrispondenti, f’konformità mal-ftehim bejn l-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea, imlaqqgħin fil-Kunsill, dwar il-protezzjoni ta’ informazzjoni klassifikata skambjata fl-interessi tal-Unjoni Ewropea (2011/C 202/05);
- (1c) **"konsorzju"** tfisser grupp ta’ applikanti jew riċevituri kollaborattivi marbuta bi ftehim ta’ konsorzju u ffurmat biex iwettaq azzjoni taht il-Fond;
- (1d) **"koordinatur"** tfisser entità legali li hija membru ta' konsorzju u li giet mahtura mill-membri kollha tal-konsorzju biex tkun il-punt prinċipali ta' kuntatt fir-relazzjonijiet mal-Kummissjoni;
- (2) **“kontroll”** tfisser il-kapaċità li tkun eżerċitata influwenza deċiżiva fuq entità legali b’mod dirett jew indirett permezz ta’ entità legali intermedja waħda jew aktar;
- (3) **“azzjoni ta’ żvilupp”** tfisser kwalunkwe azzjoni li tikkonsisti minn attivitajiet orjentati lejn id-difiża primarjament fil-fażi tal-iżvilupp, li tkopri prodotti u teknoloġiji godda jew l-aġġornament ta’ dawk eżistenti, għajr il-produzzjoni jew l-użu tal-armi;
- (4) **"teknoloġija rivoluzzjonarja għad-difiża"** tfisser teknoloġija li tinduċi tibdil radikali, inkluż teknoloġija kompletament mtejbja jew kompletament ġdida, li tinduċi bidla fil-paradigma fil-kunċett u t-tmexxija tal-affarijiet tad-difiża inkluż permezz tas-sostituzzjoni tat-teknoloġiji tad-difiża eżistenti jew billi dawn jitrendu obsoleti;
- (5) **"struttura manigerjali eżekuttiva"** tfisser korp ta' entità legali mahtur skont il-liġi nazzjonali, u, fejn applikabbli, li jirrapporta lill-uffiċjal kap eżekuttiv, li jkollu s-setgħa jistabbilixxi l-istrategija, l-oġġettivi u d-direzzjoni ġenerali tal-entità legali, u li jissorvelja u jimmonitorja t-tehid ta' deċiżjonijiet tat-tmexxija;

- (5a) **“informazzjoni ġdida”** tfisser data, għarfien jew informazzjoni ġġenerata fil-prestazzjoni tal-Fond, irrispettivament mill-forma jew in-natura tagħhom;
- (6) **“entità legali”** tfisser kwalunkwe persuna ġuridika maħluqa u rikonoxxuta bħala tali skont il-liġi nazzjonali, il-liġi tal-Unjoni jew il-liġi internazzjonali, li jkollha personalità ġuridika u li meta taġixxi f'isimha stess tista' teżerċita drittijiet u tkun soġġetta għal obbligi, jew entità mingħajr personalità ġuridika skont l-Artikolu 197(2)(c) tar-Regolament Finanzjarju;
- (7) **“kumpanija b'kapitalizzazzjoni medja”** jew **“mid-cap”** tfisser intrapriża li mhijiex SME u li jkollha sa 3 000 impjegat, fejn l-għadd tal-persunal jiġi kkalkolat skont l-Artikoli 3 sa 6 tal-Anness għar-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE¹²;
- (8) **“akkwist pubbliku prekummerċjali”** tfisser l-akkwist ta' servizzi tar-riċerka u l-iżvilupp li jinvolvu l-qsim tar-riskji u l-benefiċċji skont il-kundizzjonijiet tas-suq, u l-iżvilupp kompetittiv f'fazzijiet, fejn hemm separazzjoni ċara tas-servizzi tar-riċerka u l-iżvilupp akkwistati mill-iskjerament ta' volumi kummerċjali ta' prodotti finali;
- (9) **“manijer ta' proġett”** tfisser kwalunkwe awtorità kontraenti stabbilita fi Stat Membru jew f'pajjiż assoċjat, inkarigata minn Stat Membru jew pajjiż assoċjat jew minn grupp ta' Stati Membri jew pajjiżi assoċjati biex timmaniġġa proġetti multinazzjonali ta' armament b'mod permanenti jew fuq bażi ad hoc;
- (9a) **“kwalifika”** tfisser il-proċess kollu biex jintwera li d-disinn ta' prodott, komponent jew teknoloġija tangibbli jew intangibbli relatati mad-difiza jissodisfa r-rekwiżiti speċifikati, filwaqt li jipprovdi evidenza oġġettiva li turi li jkunu ġew sodisfatti r-rekwiżiti partikolari ta' disinn;
- (10) **“riċevitur”** tfisser kwalunkwe entità legali li magħha jkun ġie ffirmat ftehim ta' għoti ta' fondi jew ta' finanzjament jew li tkun ġiet notifikata b'deċiżjoni ta' għoti ta' fondi jew finanzjament;

¹² Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE tas-6 ta' Mejju 2003 dwar id-definizzjoni ta' intrapriżi mikro, żgħar u medji (ĠU L 124, 20.5.2003, p. 36).

- (11) **“azzjoni ta’ riċerka”** tfisser kwalunkwe azzjoni li tikkonsisti primarjament minn attivitajiet ta’ riċerka, b’mod partikolari riċerka applikata u fejn mehtieg riċerka fundamentali, bil-għan li jinkiseb għarfien ġdid u b’fokus esklussiv fuq applikazzjonijiet tad-difiża;
- (12) **“riżultati”** tfisser kwalunkwe effett tangibbli jew intangibbli tal-azzjoni, bħal data, għarfien jew informazzjoni, bi kwalunkwe forma jew natura, sew jekk jista’ jithares jew le, kif ukoll kwalunkwe dritt marbut miegħu, inkluż drittijiet tal-proprietà intellettuali;
- (12a) **“informazzjoni sensittiva”** tfisser informazzjoni u data, inkluż informazzjoni kklassifikata, li trid tkun protetta minn aċċess jew żvelar mhux awtorizzat minhabba obbligi stipulati fil-ligi nazzjonali jew tal-Unjoni jew sabiex tithares il-privatezza jew is-sigurtà ta’ individwu jew organizzazzjoni;
- (12b) **“intrapriżi żgħar u ta’ daqs medju”** jew **“SMEs”** tfisser intrapriżi żgħar u ta’ daqs medju kif definit fir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni 2003/361/KE;
- (13) **“rapport speċjali”** tfisser kisba tangibbli speċifika ta’ azzjoni ta’ riċerka li tiġbor fil-qosor ir-riżultati tagħha, tagħti informazzjoni estensiva fuq il-prinċipji bażiċi, l-għanijiet, l-eżiti reali, il-proprietajiet bażiċi, it-testijiet imwettqa, il-benefiċċji potenzjali, l-applikazzjonijiet tad-difiża potenzjali u l-mogħdija tal-isfruttament mistenni tar-riċerka favur l-iżvilupp, inkluż informazzjoni dwar is-sjieda ta’ IPRs iżda li ma jehtigux l-inklużjoni ta’ informazzjoni dwar l-IPR;
- (14) **“prototip tas-sistema”** tfisser mudell ta’ prodott jew teknoloġija li jista’ juri l-prestazzjoni f’ambjent operazzjonali;
- (15) **“pajjiż terz”** tfisser pajjiż li mhux membru tal-Unjoni;
- (16) **“pajjiż terz mhux assoċjat”** tfisser pajjiż terz li mhux pajjiż assoċjat skont l-Artikolu 5;

- (17) “**entità ta’ pajjiż terz mhux assoċjat**” tfisser entità legali stabbilita f’pajjiż terz mhux assoċjat jew, meta stabbilita fl-Unjoni jew f’pajjiż assoċjat, ikollha l-istrutturi ta’ ġestjoni eżekuttiva tagħha f’pajjiż terz mhux assoċjat.

Artikolu 3

Għanijiet tal-Fond

1. L-għan ġenerali tal-Fond hu li jrawwem il-kompetittività globali, l-effiċjenza u l-kapaċità tal-innovazzjoni tal-bażi tad-difiża Ewropea teknoloġika u industrijali madwar l-Unjoni kollha, billi jappoġġa azzjonijiet kollaborattivi u kooperazzjoni transfruntiera bejn entitajiet legali mal-Unjoni kollha, b’mod partikolari l-SMEs u l-kumpaniji b’kapitalizzazzjoni medja, kif ukoll li jrawwem sfruttament aħjar tal-potenzjal industrijali tal-innovazzjoni, ir-riċerka u l-iżvilupp teknoloġiku, f’kull stadju taċ-ċiklu tal-ħajja industrijali tal-prodotti u t-teknoloġiji tad-difiża, u b’hekk jikkontribwixxi għall-awtonomija strategika tal-Unjoni u l-libertà tal-azzjoni tagħha.
2. Il-Fond għandu jkollu dawn l-għanijiet speċifiċi li ġejjin:
 - (a) jappoġġa r-riċerka kollaborattiva li tista’ tixpruna b’mod sinifikanti l-prestazzjoni tal-kapaċitajiet futuri madwar l-Unjoni kollha, bil-mira li tiġi massimizzata l-innovazzjoni u jiġu introdotti prodotti u teknoloġiji ġodda tad-difiża, inkluż dawk rivoluzzjonarji;
 - (b) jappoġġa l-iżvilupp kollaborattiv ta’ prodotti u teknoloġiji tad-difiża li jkun konsistenti mal-prijoritajiet tal-kapaċitajiet u t-teknoloġija tad-difiża maqbula b’mod komuni mill-Istati Membri fil-qafas tal-Politika Ewropea u ta’ Sigurtà Komuni u b’mod partikolari fil-kuntest tal-Pjan ta’ Żvilupp tal-Kapaċitajiet, u b’hekk jikkontribwixxi biex tiżdied l-effiċjenza fin-nefqa fuq id-difiża fl-Unjoni, jinkisbu ekonomiji ta’ skala akbar, jonqos ir-riskju ta’ duplikazzjoni bla bżonn u b’hekk tonqos il-frammentazzjoni ta’ prodotti u teknoloġiji tad-difiża madwar l-Unjoni. Fl-aħħar mill-aħħar, il-Fond iwassal għal aktar interoperabbiltà bejn il-kapaċitajiet tal-Istati Membri.

3. Il-prijoritajiet reġjonali u internazzjonali, meta jservu l-interessi tas-sigurtà u tad-difiża tal-Unjoni kif determinat skont il-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni, u b'kont meħud tal-hteġa li tiġi evitata d-duplikazzjoni bla bżonn, jistgħu wkoll jitqiesu, fejn xieraq, kull fejn ma jeskludux il-possibbiltà tal-partecipazzjoni ta' kwalunkwe Stat Membru jew pajjiż assoċjat.

Artikolu 4

Il-baġit

1. [F'konformità mal-Artikolu 9(1) tar-Regolament .../.../UE], il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Fond Ewropew għad-Difiża għall-perijodu 2021 – 2027 għandu jkun ta' [EUR 13 000 000 000] bi prezzijiet attwali.
2. Id-distribuzzjoni indikattiva tal-ammont imsemmi fil-paragrafu 1 għandha tkun:
 - (a) [EUR 4 100 000 000] għal azzjonijiet ta' riċerka;
 - (b) [EUR 8 900 000 000] għal azzjonijiet ta' żvilupp.
3. L-ammont imsemmi fil-paragrafu 1 jista' jintuża għal assistenza teknika u amministrattiva għall-implimentazzjoni tal-Fond, bħall-attivitajiet ta' thejjija, monitoraġġ, kontroll, awditjar u evalwazzjoni, inkluż sistemi tat-teknoloġija tal-informazzjoni korporattiva.
4. Sa 5 % tal-pakkett finanzjarju msemmi fil-paragrafu 1 għandhom jiġu allokati biex jappoġġaw teknoloġiji rivoluzzjonarji fil-qasam tad-difiża.
5. [Meta jitolbu dan, ir-riżorsi allokati għall-Istati Membri b'ġestjoni kondiviża jistgħu jiġu trasferiti għall-Fond. Il-Kummissjoni għandha timplimenta dawk ir-riżorsi b'mod dirett skont l-Artikolu 62(1)(a) tar-Regolament Finanzjarju. Meta possibbli, dawk ir-riżorsi għandhom jintużaw għall-benefiċċju tal-Istat Membru kkonċernat.]

*[Artikolu 5
Pajjiżi assoċjati*

Il-Fond għandu jkun miftuħ għall-membri tal-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kummerċ Hieles (l-EFTA) li huma membri fiż-Żona Ekonomika Ewropea (iż-ŻEE), skont il-kundizzjonijiet stabbiliti fil-Ftehim taż-ŻEE.]

*Artikolu 6
Appoġġ għal teknoloġiji rivoluzzjonarji fil-qasam tad-difiża*

1. Il-Kummissjoni għandha tagħti finanzjament wara konsultazzjonijiet miftuħa u pubbliċi dwar teknoloġiji bil-potenzjal li jirrevoluzzjonaw l-affarijiet tad-difiża fl-oqsma ta' intervent definiti fil-programmi ta' ħidma.
2. Il-programmi ta' ħidma għandhom jistabbilixxu l-forom l-aktar adatti ta' fondi sabiex jiġu ffinanzjati dawn soluzzjonijiet teknoloġiċi rivoluzzjonarji.

*Artikolu 7
Etika*

1. L-implimentazzjoni tal-azzjonijiet imwettqa permezz tal-Fond għandhom ikunu konformi mal-prinċipji etiċi fil-liġi nazzjonali, tal-Unjoni u internazzjonali rilevanti.
2. Il-proposti għandhom jiġu skrinjati b'mod sistematiku biex jiġu identifikati dawk li jqajmu kwistjonijiet etiċi serji fir-rigward tal-implimentazzjoni tagħhom u jiġu ppreżentati għal valutazzjoni tal-etika. L-iskrinjar etiku għandu jitwettaq mill-Kummissjoni bl-għajnuna ta' esperti indipendenti fl-etika tad-difiża. Il-Kummissjoni għandha kemm jista' jkun tiżgura t-trasparenza tal-proċeduri tal-etika.

3. L-entitajiet li jieħdu sehem fl-azzjoni għandhom jiksbu l-approvazzjonijiet rilevanti kollha jew dokumenti obbligatorji oħra mitluba mill-kumitati tal-etika lokali jew nazzjonali rilevanti jew korpi oħrajn bħall-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-data, qabel ma jinbdew l-attivitajiet rilevanti. Dawn id-dokumenti għandhom jinżammu f'fajl u jingħataw lill-Kummissjoni.

Artikolu 8

Implimentazzjoni u forom ta' finanzjament tal-UE

1. Il-Fond għandu jiġi implimentat direttament jew indirettament billi l-kompiti ta' implimentazzjoni baġitarja jiġu fdati lill-entitajiet elenkati fil-punt (c) tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju.
2. Il-Fond jista' jipprovdi finanzjament f'konformità mar-Regolament Finanzjarju, permezz ta' għotjiet, premji u l-akkwist, u fejn ikun xieraq minhabba l-ispeċifikitajiet tal-azzjoni, l-istrumenti finanzjarji fi hdan l-operazzjonijiet ta' taħlit.
- 2a. L-operazzjonijiet ta' taħlit għandhom jiġu implimentati f'konformità mat-Titolu X tar-Regolament Finanzjarju [u r-Regolament InvestEU].
- 2b. L-istrumenti finanzjarji għandhom jiġu strettament diretti lir-riċevituri biss.

Artikolu 9

Finanzjament kumulattiv, kumplimentari u kkombinat

1. Azzjoni li tkun irċeviet kontribuzzjoni minn programm ieħor tal-Unjoni tista' tirċievi wkoll kontribuzzjoni mill-Fond, diment li l-kontribuzzjonijiet ma jkoprox l-istess spejjeż. Ir-regoli ta' kull programm/Fond tal-Unjoni li jikkontribwixxi għandhom japplikaw għall-kontribuzzjoni rispettiva tiegħu għall-azzjoni. Il-finanzjament kumulattiv ma għandux jaqbeż il-kostijiet eligibbli totali tal-azzjoni u l-appoġġ mill-programmi differenti tal-Unjoni jista' jiġi kkalkolat fuq bażi prorata b'konformità mad-dokumenti li jistabbilixxu l-kundizzjonijiet għall-appoġġ.

2. L-azzjonijiet li ngħataw iċ-ċertifikazzjoni Sigill ta' Eċċellenza, jew li huma konformi ma' dawn il-kundizzjonijiet kumulattivi u paragonabbli li ġejjin:
- (a) dawn ġew ivvalutati f'sejha għal proposti skont il-Fond;
 - (b) dawn iħarsu l-htigijiet minimi ta' kwalità ta' din is-sejha għal proposti;
 - (c) dawn ma jistgħux jiġu ffinanzjati skont din is-sejha għal proposti minhabba restrizzjonijiet baġitarji,

ikunu jistgħu jirċievu appoġġ mill-[Programm Spazjali], il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond Soċjali Ewropew, jew il-Fond Agrikolu Ewropew għall-Iżvilupp Rurali, skont il-paragrafu 5 tal-Artikolu [65] tar-Regolament (UE) XX [ir-Regolament dwar Dispożizzjonijiet Komuni] u skont l-Artikolu [8] tar-Regolament (UE) XX [Il-finanzjament, il-ġestjoni u l-monitoraġġ tal-Politika Agrikola Komuni], dment li dawn l-azzjonijiet ikunu konsistenti mal-għanijiet tal-programm ikkonċernat. Għandhom japplikaw ir-regoli tal-Fond li jipprovdi l-appoġġ.

Artikolu 10

Entitajiet eliġibbli

- 1. Ir-riċevituri u s-sottokuntratturi involuti f'azzjoni appoġġata mill-Fond għandhom ikunu stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat.
- 1a. L-infrastruttura, il-faċilitajiet, l-assi u r-riżorsi tar-riċevituri u s-sottokuntratturi involuti f'azzjoni li jintużaw għall-finijiet tal-azzjonijiet appoġġati mill-Fond għandhom ikunu jinsabu fit-territorju ta' Stat Membru jew ta' pajjiż assoċjat għad-durata kollha ta' azzjoni, u l-istrutturi manigerjali eżekuttivi tagħhom għandhom ikunu stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat.
- 1b. Għall-fini ta' azzjoni ffinanzjata mill-Fond, ir-riċevituri u s-sottokuntratturi involuti f'azzjoni ma għandhomx ikunu soġġetti għal kontroll minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat.

2. B'deroga mill-paragrafu 1b ta' dan l-Artikolu, entità legali stabbilita fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat u kkontrollata minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat għandha tkun eligibbli bħala benefiċjarju jew sottokuntrattur involut f'azzjoni biss jekk garanziji approvati mill-Istat Membru jew il-pajjiż assoċjat li fih tkun stabbilita f'konformità mal-proċeduri nazzjonali tiegħu jsiru disponibbli għall-Kummissjoni. Dawk il-garanziji jistgħu jirreferu għall-istruttura manigġerjali eżekuttiva tal-entità legali stabbilita fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat. Jekk jitqies adatt mill-Istat Membru jew mill-pajjiż assoċjat li fih tkun stabbilita l-entità legali, dawk il-garanziji jistgħu jirreferu wkoll għal drittijiet governattivi speċifiċi fil-kontroll fuq l-entità legali.

Il-garanziji għandhom jipprovdu assigurazzjonijiet li l-involviment f'azzjoni ta' tali entità legali ma jmurx kontra l-interessi ta' sigurtà u difiża tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha kif stabbilit fil-qafas tal-Politika Esera u ta' Sigurtà Komuni skont it-Titolu V tat-TUE, jew l-oġettivi stipulati fl-Artikolu 3. Il-garanziji għandhom jikkonformaw ukoll mad-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 22 u 25. Il-garanziji għandhom b'mod partikolari jissostanzjaw li, għall-finijiet tal-azzjoni, hemm fis-seħh miżuri biex ikun żgurat li:

- (a) kontroll fuq l-entità legali mhux eżerċitat b'mod li jillimita jew jirrestringi l-abbiltà tagħha sabiex twettaq l-azzjoni u tikseb riżultati, li jimponi restrizzjonijiet dwar l-infrastruttura, il-faċilitajiet, l-assi, r-riżorsi, il-propjetà intellettuali jew l-għarfien esperti tagħha meħtieġa għall-finijiet tal-azzjoni, jew li jimmina l-kapaċitajiet u l-istandards tagħha neċessarji għat-twettiq tal-azzjoni;
- (b) aċċess minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat għal informazzjoni sensittiva relatata mal-azzjoni huwa evitat u l-impjegati jew il-persuni oħra involuti fl-azzjoni jkollhom approvazzjoni tas-sigurtà nazzjonali maħruġa minn Stat Membru jew minn pajjiż assoċjat, fejn meħtieġ;

- (c) is-sjieda tal-propjetà intellettuali li ġejja mill-azzjoni u r-riżultati tagħha li jibqgħu fi hdan ir-riċevitur waqt u wara t-tlestija tal-azzjoni, ma jkunux soġġetti għal kontroll jew restrizzjoni minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat, u ma jiġux esportati 'l barra mill-Unjoni jew 'il barra minn pajjiżi assoċjati, lanqas ma jingħata aċċess għalihom minn barra l-Unjoni jew minn barra l-pajjiżi assoċjati mingħajr l-approvazzjoni tal-Istat Membru jew il-pajjiż assoċjat li fih hi stabbilita l-entità legali u f'konformità mal-oġġettivi stipulati fl-Artikolu 3.

Jekk jitqies adatt mill-Istat Membru jew mill-pajjiż assoċjat li fih tkun stabbilita l-entità legali, jistgħu jkunu pprovduti garanziji addizzjonali.

Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-kumitat imsemmi fl-Artikolu 28 bi kwalunkwe entità legali li titqies eliġibbli f'konformità ma' dan il-paragrafu.

4. Fejn ma jkunx hemm sostituti kompetittivi diġà disponibbli fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat, ir-riċevituri u s-sottokuntratturi involuti fl-azzjoni jistgħu jużaw l-assi, l-infrastruttura, il-faċilitajiet u r-riżorsi tagħhom li jinsabu jew li jinżammu barra mit-territorju tal-Istati Membri tal-Unjoni jew il-pajjiżi assoċjati dment li dak l-użu ma jmurx kontra l-interessi ta' sigurtà u difiża tal-Unjoni u l-Istati Membri tagħha, ikun konsistenti mal-oġġettivi stabbiliti fl-Artikolu 3 u jkun konsistenti għalkollox mal-Artikoli 22 u 25.

L-ispejjeż marbuta ma' daww l-attivitajiet ma għandhomx ikunu eliġibbli għal appoġġ mill-Fond.

- 4a. Meta jwettqu azzjoni eliġibbli, ir-riċevituri u s-sottokuntratturi involuti fl-azzjoni jistgħu wkoll jikkooperaw ma' entitajiet legali stabbiliti barra mit-territorju tal-Istati Membri jew ta' pajjiżi assoċjati, jew ikkontrollati minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat, inkluż billi jużaw l-assi, l-infrastruttura, il-faċilitajiet u r-riżorsi ta' tali entitajiet legali, dment li dan ma jmurx kontra l-interessi ta' sigurtà u ta' difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha. Tali kooperazzjoni għandha tkun konsistenti mal-oġġettivi stipulati fl-Artikolu 3 u għandha tkun għalkollox konformi mal-Artikoli 22 u 25.

Ma għandu jkun hemm ebda aċċess mhux awtorizzat minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità oħra ta' pajjiż terz mhux assoċjat għal informazzjoni klassifikata relatata mat-twettiq tal-azzjoni u għandhom jiġu evitati effetti negattivi potenzjali fuq is-sigurtà tal-provvista tal-inputs kritiċi għall-azzjoni.

L-ispejjeż marbuta ma' dawk l-attivitajiet ma għandhomx ikunu eliġibbli għal appoġġ mill-Fond.

6. L-applikanti għandhom jipprovdu l-informazzjoni rilevanti kollha meħtieġa għall-valutazzjoni tal-kriterji ta' eliġibbiltà. Fil-każ ta' bidla waqt it-twettiq ta' azzjoni li tista' titfa' dubju fuq l-issodisfar tal-kriterji ta' eliġibbiltà, l-entità legali rilevanti għandha tinforma lill-Kummissjoni, li għandha tivvaluta jekk dawn il-kriterji u l-kundizzjonijiet ta' eliġibbiltà għadhomx sodisfatti u għandha tindirizza l-impatt potenzjali fuq il-finanzjament tal-azzjoni.
9. Għall-fini ta' dan l-Artikolu, is-sottokuntratturi involuti f'azzjoni appoġġata mill-Fond tirreferi għal sottokuntratturi b'relazzjoni kuntrattwali diretta ma' riċevitur, sottokuntratturi oħra li għalihom huwa allokat mill-anqas 10 % tal-ispiża eliġibbli totali tal-azzjoni, u sottokuntratturi li jistgħu jeħtieġu aċċess għal informazzjoni klassifikata tal-UE sabiex iwettqu l-azzjoni, u li mhumiex membri tal-konsorzju.

Artikolu 11

Azzjonijiet eliġibbli

1. Għall-finanzjament għandhom ikunu eliġibbli biss azzjonijiet li jimplimentaw l-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 3.
2. Il-Fond għandu jagħti appoġġ lill-azzjonijiet li jkopru prodotti u teknoloġiji godda tad-difiża kif ukoll it-titjib tal-prodotti u tat-teknoloġiji eżistenti dment li l-użu ta' informazzjoni li kienet teżisti qabel meħtieġa għat-twettiq tal-azzjoni għat-titjib ma tkunx soġġetta għal restrizzjoni minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat, direttament, jew indirettament permezz ta' intrapriża intermedjarja waħda jew aktar, b'tali mod li ma tistax tittiehed azzjoni.

3. Azzjoni eliġibbli għandha tkun relatata ma' wiehed jew aktar mill-attivitajiet li ġejjin:
- (a) attivitajiet immirati biex johlqu, jirfdu u jtejbu għarfini ġdida u teknoloġiji li jistgħu jgħallu effetti sinifikanti fil-qasam tad-difiża;
 - (b) attivitajiet immirati biex iżidu l-interoperabbiltà u r-reżiljenza, inkluż il-produzzjoni u l-qsim siguri tad-data, biex tinkiseb hakma ta' teknoloġiji kritiċi tad-difiża, biex tissaħħaħ is-sigurtà tal-provvista u biex ikun jista' jsir sfruttament effettiv tar-riżultati għal prodotti u teknoloġiji tad-difiża;
 - (c) studji, bħal studji ta' fattibilità li jeżaminaw il-fattibilità ta' teknoloġiji, prodotti, proċessi, servizzi, soluzzjonijiet godda jew imtejba;
 - (d) id-disinn ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża kif ukoll id-definizzjoni tal-ispeċifikazzjonijiet tekniċi li skonthom ikun ġie żviluppat dan id-disinn u li jistgħu jinkludu testijiet parzjali għal tnaqqis tar-riskju f'ambjent industrijali jew rappreżentattiv;
 - (e) l-iżvilupp ta' mudell ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża, li jkunu jistgħu juru l-prestazzjoni tal-element waqt li jkun qed jithaddem (prototip ta' sistema);
 - (f) l-ittestjar ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża;
 - (g) l-ikkwalifikar ta' prodott, komponent jew teknoloġija tangibbli jew intangibbli tad-difiża;
 - (h) iċ-ċertifikazzjoni ta' prodott, komponent tangibbli jew intangibbli, jew teknoloġija tad-difiża;
 - (i) l-iżvilupp ta' teknoloġiji jew assi li jżidu l-effiċjenza tul iċ-ċiklu tal-ħajja ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża;
 - (j) attivitajiet ta' disseminazzjoni, avvenimenti ta' networking u attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni.

4. L-azzjoni għandha titwettaq bil-kooperazzjoni ta' mill-inqas tliet entitajiet eligibbli li jkunu stabbiliti f'mill-anqas tliet Stati Membri u/jew pajjiżi assoċjati differenti. Tul l-implimentazzjoni kollha tal-azzjoni, mill-inqas tlieta minn dawn l-entitajiet eligibbli stabbiliti f'mill-anqas żewġ Stati Membri u/jew pajjiżi assoċjati differenti ma għandhomx ikunu kkontrollati, direttament jew indirettament, mill-istess entità jew ma għandhomx jikkontrollaw lil xulxin.
5. Il-paragrafu 4 m'għandux japplika għal azzjonijiet relatati ma' teknoloġiji rivoluzzjonarji għad-difiża jew għall-azzjonijiet imsemmija fil-punt (c) tal-paragrafu 3.
6. L-azzjonijiet għall-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji li l-użu, l-iżvilupp jew il-produzzjoni tagħhom hu pprojbit mil-ligi internazzjonali applikabbli, ma għandhomx ikunu eligibbli.

Artikolu 12

Il-proċedura tal-għażla u tal-għoti

1. Il-finanzjament mill-Unjoni għandu jingħata wara sejhiet kompetittivi għal proposti mahruġa f'konformità mar-Regolament Finanzjarju. F'ċerti ċirkostanzi debitament iġġustifikati u eċċezzjonali, il-finanzjament tal-Unjoni jista' jingħata wkoll skont l-Artikolu 195(e) tar-Regolament Finanzjarju.
- 2a. Għall-għoti ta' finanzjament, il-Kummissjoni għandha taġixxi permezz ta' atti ta' implimentazzjoni adottati b'konformità mal-proċedura msemmija fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 28.

Artikolu 13
Kriterji tal-ġħoti

Kull proposta għandha tiġi vvalutata skont dawn il-kriterji li ġejjin:

- (a) il-kontribut għall-eċċellenza jew il-potenzjal rivoluzzjonarju fil-qasam tad-difiża b'mod partikolari billi jintwera li r-riżultati mistennija tal-azzjoni proposta jipprezentaw vantaġġi sinifikanti fuq il-prodotti jew it-teknoloġiji eżistenti tad-difiża;
- (b) il-kontribut għall-innovazzjoni u l-iżvilupp teknoloġiku tal-industrija Ewropea tad-difiża, b'mod partikolari billi jintwera li l-azzjoni proposta tinkludi kunċetti u approċċi innovattivi jew ġodda, tiġib teknoloġiku ġdid promettenti għall-futur jew l-applikazzjoni ta' teknoloġiji jew kunċetti li qatt qabel ma jkunu ġew applikati fis-settur tad-difiża, filwaqt li tiġi evitata duplikazzjoni bla bżonn;
- (c) il-kontribut għall-kompetittività tal-industrija Ewropea tad-difiża billi jintwera li l-azzjoni proposta hija b'mod ċar bilanċ pożittiv bejn l-ispiza u l-effikaċja u l-effettività, u b'hekk jinholqu opportunitajiet ġodda tas-suq fl-Unjoni kollha u globalment u jiġi aċċellerat it-tkabbir ta' kumpanniji fl-Unjoni kollha;
- (d) il-kontribut għall-awtonomija ta' bażi teknoloġika u industrijali tad-difiża Ewropea, inkluż billi tiżdied in-nondipendenza fuq sorsi mhux tal-UE u tissaħħaħ is-sigurtà tal-provvista, u għall-interessi tas-sigurtà u tad-difiża tal-Unjoni f'konformità mal-prijoritajiet imsemmija fl-Artikolu 3;

- (e) il-kontribut għall-holqien ta' kooperazzjoni transfruntiera ġdida bejn l-entitajiet legali stabbiliti fl-Istati Membri jew pajjiżi assoċjati, b'mod partikolari għall-SMEs b'parteċipazzjoni sostanzjali fl-azzjoni, bħala riċevituri, sottokuntratturi jew bħala entitajiet oħra fil-katina tal-provvista li huma stabbiliti fi Stati Membri jew f'pajjiżi assoċjati għajr dawk fejn huma stabbiliti l-entitajiet fil-konsorzju li mhumix SMEs;
- (f) il-kwalità u l-effiċjenza tal-implimentazzjoni tal-azzjoni.

Artikolu 14

Rati ta' kofinanzjament

1. Il-Fond jista' jiffinanzja sa 100 % tal-ispejjeż eliġibbli ta' attività, elenkata fl-Artikolu 11(3), mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 190 tar-Regolament Finanzjarju.
2. B'deroga mill-paragrafu 1:
 - (a) għall-attivitajiet definiti fl-Artikolu 11(3)(e), l-assistenza finanzjarja tal-Fond ma għandhiex taqbeż l-20 % tal-ispejjeż eliġibbli tagħha;
 - (b) għall-attivitajiet definiti fl-Artikolu 11(3)(f) sa (h), l-assistenza finanzjarja tal-Fond ma għandhiex taqbeż it-80 % tal-ispejjeż eliġibbli tagħha.
3. Ir-rati ta' finanzjament għandhom jizjeddu f'dawn il-każijiet li ġejjin:
 - (a) attività żviluppata fil-kuntest tal-Kooperazzjoni Strutturata Permanenti kif stabbilita bid-Deċiżjoni tal-Kunsill (PESK) 2017/2315 tal-11 ta' Diċembru 2017 tista' tibbenefika minn rata ta' finanzjament miżjuda b'10 punti perċentwali addizzjonali;
 - (b) attività tista' tibbenefika minn rata ta' finanzjament miżjuda, kif imsemmi fit-tieni u t-tielet subparagrafi ta' dan il-paragrafu, fejn mill-inqas 10 % tal-ispejjeż totali eliġibbli tal-attività huma allokati lil SMEs stabbiliti fi Stat Membru jew f'pajjiż assoċjat u li jipparteċipaw fl-attività bħala riċevituri jew bħala entitajiet fil-katina tal-provvista.

Ir-rata ta' finanzjament tista' tiżdied b'punti perċentwali ekwivalenti għall-perċentwal tal-ispejjeż eligibbli totali tal-azzjoni allokata għall-SMEs stabbiliti fi Stati Membri jew f'pajjiżi assoċjati li fihom riċevituri li mhumieks SMEs huma stabbiliti u li jipparteċipaw fl-attività bħala riċevituri jew bħala entitajiet fil-katina tal-provvista, sa 5 punti perċentwali addizzjonali.

Ir-rata ta' finanzjament tista' tiżdied b'punti perċentwali ekwivalenti għad-doppju tal-perċentwali tal-ispejjeż eligibbli totali tal-attività allokati għall-SMEs stabbiliti fi Stati Membri jew f'pajjiżi assoċjati barra minn dawk li fihom riċevituri li mhumieks SMEs huma stabbiliti u li jipparteċipaw fl-attività bħala riċevituri jew bħala entitajiet fil-katina tal-provvista;

- (c) attività tista' tibbenefika minn rata ta' finanzjament miżjuda b'10 punti perċentwali addizzjonali, fejn mill-inqas 15 % tal-ispejjeż eligibbli totali tal-attività jkunu allokati għal mid-caps stabbiliti fl-Unjoni jew f'pajjiż assoċjat;
- (d) iż-żieda generali fir-rata ta' finanzjament ta' attività ma għandhiex taqbeż il-35 punt perċentwali.

Artikolu 15

Kapaċità finanzjarja

B'deroga mill-Artikolu 198 tar-Regolament Finanzjarju:

- (a) il-kapaċità finanzjarja għandha tiġi verifikata biss għall-koordinatur u biss jekk il-finanzjament mitlub mingħand l-Unjoni jkun daqs jew iżjed minn EUR 500 000. Madankollu, jekk ikun hemm raġunijiet biex tiġi ddubitata l-kapaċità finanzjarja, il-Kummissjoni għandha tivverifika wkoll il-kapaċità finanzjarja tal-applikanti l-oħra jew tal-koordinaturi taħt il-livell limitu msemmi fl-ewwel sentenza;

- (b) il-kapaċità finanzjarja ma għandhiex tiġi verifikata fir-rigward ta' entitajiet legali li l-vijabilità tagħhom tkun garantita minn Stat Membru;
- (c) jekk il-kapaċità finanzjarja hi garantita strutturalment minn entità legali oħra, il-kapaċità finanzjarja ta' din tal-aħħar għandha tiġi verifikata.

Artikolu 16

Spejjeż indiretti

1. B'deroga mill-Artikolu 181(6) tar-Regolament Finanzjarju, l-ispejjeż eliġibbli indiretti għandhom jiġu determinati bl-applikazzjoni ta' rata fissa ta' 25 % tal-ispejjeż eliġibbli diretti totali, li ma jkunux jinkludu l-ispejjeż eliġibbli diretti tas-sottokuntrattar u l-appoġġ finanzjarju lill-partijiet terzi u kwalunkwe spiza unitarja jew somom f'daqqa li jinkludu spejjeż indiretti.
2. Bħala alternattiva, l-ispejjeż indiretti eliġibbli sa 80 % tal-ispejjeż totali eliġibbli jistgħu jiġu determinati skont il-prattiki tas-soltu kontabilistiċi tal-ispejjeż tar-riċevitur abbażi tal-ispejjeż indiretti reali, dment li dawn il-prattiki kontabilistiċi tal-ispejjeż ikunu aċċettati mill-awtoritajiet nazzjonali għal attivitajiet komparabbli fil-qasam tad-difiża, skont l-Artikolu 185 tar-Regolament Finanzjarju, u kkomunikati lill-Kummissjoni.

Artikolu 17

L-użu ta' somma f'daqqa unika jew kontribuzzjoni li mhix marbuta mal-ispejjeż

1. Fejn l-għotja tal-Unjoni tikkofinanzja inqas minn 50 % tal-ispejjeż totali tal-azzjoni, il-Kummissjoni tista' tuża:
 - (a) kontribuzzjoni li mhix marbuta mal-ispejjeż imsemmija fl-Artikolu 180(3) tar-Regolament Finanzjarju u abbażi tal-kisba tar-riżultati mkejla b'referenza għal tappi stabbiliti preċedentement jew permezz ta' indikaturi tal-prestazzjoni; jew

- (b) somma f'daqqa unika msemija fl-Artikolu 182 tar-Regolament Finanzjarju u abbażi tal-baġit proviżorju tal-azzjoni diġà approvata mill-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati kofinanzjaturi.

2. L-ispejjeż indiretti għandhom ikunu inklużi fis-somma f'daqqa.

Artikolu 18

Akkwist prekummerċjali

1. L-Unjoni tista' tappoġġa akkwist prekummerċjali billi tagħti għotja lil awtoritajiet kontraenti jew lil entitajiet kontraenti kif definit fid-Direttivi 2014/24/UE¹³, 2014/25/UE¹⁴ u 2009/81/KE¹⁵ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, li b'mod kongunt qed jakkwistaw servizzi tar-riċerka u l-iżvilupp fil-qasam tad-difiża jew qed jikkoordinaw il-proċeduri tal-akkwist tagħhom.
2. Il-proċeduri tal-akkwist għandhom ikunu:
- (a) konformi mad-dispożizzjonijiet ta' dan ir-Regolament;
 - (b) jistgħu jawtorizzaw l-ghoti ta' kuntratti multipli fi hdan l-istess proċedura (akkwisti minn diversi sorsi);
 - (c) għandhom jipprevedu l-ghoti tal-kuntratti lill-offerta(i) li toffri l-aħjar valur għall-flus waqt li tiżgura nuqqas ta' konflitt ta' interess.

¹³ Id-Direttiva 2014/24/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist pubbliku u li tħassar id-Direttiva 2004/18/KE. (ĠU L 94, 28.03.2014, p. 65).

¹⁴ Id-Direttiva 2014/25/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Frar 2014 dwar l-akkwist minn entitajiet li joperaw fis-setturi tas-servizzi tal-ilma, l-enerġija, it-trasport u postali u li tħassar id-Direttiva 2004/17/KE (ĠU L 94, 28.03.2014, p. 243).

¹⁵ Id-Direttiva 2009/81/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Lulju 2009 dwar il-kkoordinazzjoni tal-proċeduri għall-ghoti ta' ċerti kuntratti ta' xogħlijiet, provvisti u servizzi minn awtoritajiet jew entitajiet kontraenti fl-oqsma tad-difiża u s-sigurtà, u li temenda d-Direttiva 2004/17/KE u d-Direttiva 2004/18/KE (ĠU L 216, 20.08.2009, p.76).

Artikolu 19
Il-Fond ta' Garanzija

Il-kontribuzzjonijiet għal mekkaniżmu ta' assigurazzjoni reċiproka jistgħu jkopru r-riskju assoċjat mal-irkupru ta' fondi dovuti minn benefiċjarji, u għandhom jitqiesu bħala garanzija biżżejjed skont ir-Regolament Finanzjarju. Għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet stabbiliti [fl-Artikolu X tar-Regolament XXX (is-suċċessur tar-Regolament dwar il-Fond ta' Garanzija)].

TITOLU II

DISPOŻIZZJONIJIET SPECIFIČI APPLIKABBLI GHAL AZZJONIJIET TA' RIČERKA

Artikolu 22

Sjieda tar-riżultati ta' azzjonijiet ta' ričerka

1. Is-sjieda tar-riżultati ta' azzjonijiet ta' ričerka appoġġati mill-Fond għandha tkun tal-benefiċjarji li jiġġenerawhom. Meta l-entitajiet legali jiġġeneraw riżultati b'mod kongunt, u meta l-kontribut rispettiv tagħhom ma jkunx jista' jiġi aċċertat, jew ma tkunx tista' ssir separazzjoni ta' dawn ir-riżultati kongunti, l-entitajiet legali għandu jkollhom sjieda kongunta tar-riżultati.
2. B'deroga mill-paragrafu 1, jekk l-appoġġ tal-Unjoni jingħata fil-forma ta' akkwist pubbliku, is-sjieda tar-riżultati ta' azzjonijiet ta' ričerka appoġġati mill-Fond għandha tkun tal-Unjoni. L-Istati Membri u l-pajjiżi assoċjati għandu jkollhom drittijiet tal-aċċess għar-riżultati, mingħajr hlas, meta jitolbu dan bil-miktub.
3. Ir-riżultati ta' azzjonijiet ta' ričerka appoġġati mill-Fond ma għandhomx ikunu soġġetti għal ebda kontroll jew restrizzjoni minn pajjiż terz mhux assoċjat jew minn entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat, direttament, jew indirettament, permezz ta' entità legali intermedjarja wahda jew aktar, inkluż f'termini ta' trasferiment tat-teknoloġija.
4. Jekk ikun ġustifikat, il-ftehim tal-ġhotja għandu jistabbilixxi d-dritt tal-Kummissjoni li tkun notifikata u li toġġezzjona għat-trasferiment tas-sjieda rigward riżultati ta' azzjonijiet ta' ričerka appoġġati mill-Fond lil pajjiż terz mhux assoċjat jew lil entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat. Dan it-trasferiment ta' sjieda ma għandux imur kontra l-interessi tad-difiża u tas-sigurtà tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha jew kontra l-għanijiet stabbiliti fl-Artikolu 3.

5. L-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri u tal-pajjiżi assoċjati għandu jkollhom drittijiet tal-aċċess għar-rapport speċjali ta' proġett li rċieva finanzjament tal-Unjoni. Dawn id-drittijiet tal-aċċess għandhom jingħataw hielsa minn royalties u jintbagħtu mill-Kummissjoni lill-Istati Membri u lill-pajjiżi assoċjati, wara li jkun żgurat li fis-seħh hemm obbligi xierqa ta' kunfidenzjalità.
6. L-awtoritajiet nazzjonali tal-Istati Membri u tal-pajjiżi assoċjati għandhom jużaw ir-rapport speċjali biss għal finijiet relatati mal-użu mill-forzi armati jew il-forzi tas-sigurtà jew tal-intelligence tagħhom, jew għal finijiet relatati mal-użu għalihom, inkluż fi hdan il-qafas tal-programmi koperattivi tagħhom. Mingħajr ma jkun limitat għalihom, użu bħal dan għandu jinkludi l-istudju, l-evalwazzjoni, il-valutazzjoni, ir-riċerka, id-disinn u l-aċċettazzjoni tal-prodotti u ċ-ċertifikazzjoni, l-operazzjoni, it-taħriġ u r-rimi kif ukoll il-valutazzjoni u l-abbozzar ta' rekwiżiti tekniċi għall-akkwist.
7. Ir-riċevituri għandhom jagħtu d-drittijiet ta' aċċess għar-riżultati tal-attivitajiet ta' riċerka appoġġati mill-Fond fuq bażi hielsa minn royalties lill-istituzzjonijiet, il-korpi jew l-aġenziji tal-Unjoni, għall-finijiet debitament ġustifikati ta' żvilupp, implimentazzjoni u monitoraġġ tal-politiki jew tal-programmi eżistenti tal-Unjoni fl-oqsma ta' kompetenza tagħha. Dawn id-drittijiet tal-aċċess għandhom ikunu limitati għal użu mhux kummerċjali u mhux kompetittiv.
- 8a. Id-dispożizzjonijiet stabbiliti f'dan ir-Regolament ma għandhomx jaffettwaw l-esportazzjoni ta' prodotti, tagħmir jew teknoloġiji li jintegraw ir-riżultati ta' attivitajiet ta' riċerka appoġġati mill-Fond, u ma għandhomx jaffettwaw id-diskrezzjoni tal-Istati Membri fir-rigward tal-politika dwar l-esportazzjoni ta' prodotti relatati mad-difiża.

8b. Kwalunkwe żewġ Stati Membri jew pajjizi assoċjati jew aktar li, multilateralment jew fi hdan il-qafas tal-Unjoni, ikunu kkonkludew b'mod kongunt kuntratt wiehded jew aktar ma' riċevitur wiehded jew aktar biex ikomplu jiżviluppaw flimkien ir-riżultati tal-attivitajiet ta' riċerka appoġġati mill-Fond, għandhom igawdu mid-drittijiet ta' aċċess għal dawk ir-riżultati li huma proprjetà ta' dawn ir-riċevituri u huma meħtieġa għall-eżekuzzjoni tal-kuntratt jew il-kuntratti. Tali drittijiet ta' aċċess għandhom jingħataw hielsa minn royalties u taht kondizzjonijiet speċifiċi bil-ghan li jiġi żgurat li dawk id-drittijiet jintużaw biss għall-fini tal-kuntratt jew il-kuntratti u li obbligi ta' kunfidenzjalità adatti jkunu fis-seħh.

TITOLU III
DISPOŻIZZJONIJIET SPEĊIFIĊI
APPLIKABBLI GĦAL AZZJONIJIET TA' ŻVILUPP

Artikolu 23

Kriterji addizzjonali tal-eligibbiltà

1. Il-konsorzju għandu juri li l-ispejjeż ta' attività li mhumex koperti mill-appoġġ tal-Unjoni ser jiġu koperti b'mezzi oħra ta' finanzjament, bħal kontribuzzjonijiet mill-Istati Membri jew il-pajjiżi assoċjati jew kofinanzjament mingħand entitajiet legali.
2. Aktivitajiet kif imsemmija fil-punt (d) tal-paragrafu 3 tal-Artikolu 11 għandhom ikunu bbażati fuq rekwiżiti armonizzati tal-kapaċitajiet maqbula b'mod kongunt minn tal-inqas żewġ Stati Membri jew pajjiżi assoċjati.
3. Fir-rigward tal-aktivitajiet imsemmija fil-punti (e) sa (h) tal-paragrafu 3 tal-Artikolu 11, il-konsorzju għandu juri permezz ta' dokumenti maħruġa mill-awtoritajiet nazzjonali li:
 - (a) mill-inqas żewġ Stati Membri jew pajjiżi assoċjati beħsiebhom jakkwistaw il-prodott finali jew jużaw it-teknoloġija b'mod koordinat, inkluż permezz ta' akkwist kongunt fejn applikabbli;
 - (b) l-attività hija bbażata fuq speċifikazzjonijiet tekniċi komuni maqbula b'mod kongunt mill-Istati Membri jew pajjiżi assoċjati li jkunu ser jikkofinanzjaw l-azzjoni jew li jkun beħsiebhom jiksbu b'mod kongunt il-prodott finali jew jużaw it-teknoloġija b'mod kongunt.

Artikolu 24
Kriterji addizzjonali tal-ġħoti

Minbarra l-kriterji tal-ġħoti msemija fl-Artikolu 13, il-programm ta' ħidma ġħandu wkoll jikkunsidra:

- (a) il-kontribut ġħal żieda fl-effiċjenza tul iċ-ċiklu tal-ħajja tal-prodotti u t-teknoloġiji tad-difiża, inkluż il-kosteffikaċja u l-potenzjal ġħal sinerġiji fil-proċess tal-akkwist u tal-manutenzjoni u fil-proċessi tar-rimi;
- (b) il-kontribut ġħal aktar integrazzjoni tal-industrija Ewropea tad-difiża billi r-riċevituri juru li l-Istati Membri impenjaw ruhhom li jużaw, ikollhom pussess jew iżommu b'mod kongunt, il-prodott jew it-teknoloġija finali b'mod koordinat.

Artikolu 25
Sjieda tar-riżultati ta' azzjonijiet ta' żvilupp

- 1. L-Unjoni la ġħandu jkollha sjieda ta' prodotti jew teknoloġiji li jirriżultaw mill-azzjonijiet appoġġati mill-Fond, u lanqas ma ġħandu jkollha xi dritt tal-proprjetà intellettuali relatat mar-riżultati ta' daww l-azzjonijiet.
- 2. Ir-riżultati ta' azzjonijiet appoġġati mill-Fond ma ġħandhomx ikunu soġġetti ġħal ebda kontroll jew restrizzjoni minn pajjiżi terzi mhux assoċjati jew minn entitajiet ta' pajjiżi terzi mhux assoċjati, direttament, jew indirettament, permezz ta' entità legali intermedjarja wahda jew aktar, inkluż f'termini ta' trasferiment tat-teknoloġija.
- 2a. Dan ir-Regolament ma ġħandux jaffettwa d-diskrezzjoni tal-Istati Membri fir-rigward tal-politika dwar l-esportazzjoni ta' prodotti relatati mad-difiża.

3. B'rabta mar-rizultati ġġenerati mir-riċevituri permezz ta' azzjonijiet appoġġati mill-Fond u mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2a ta' dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tkun notifikata bi kwalunkwe trasferiment ta' sjieda lil pajjiż terz mhux assoċjat jew entità ta' pajjiż terz mhux assoċjat. Jekk dan it-trasferiment ta' sjieda jmur kontra l-interessi tas-sigurtà u tad-difiża tal-Unjoni u tal-Istati Membri tagħha jew kontra l-għanijiet stabbiliti fl-Artikolu 3, il-finanzjament mogħti mill-Fond għandu jiġi rimborżat.
4. Jekk l-assistenza tal-Unjoni tkun provduta fil-forma ta' akkwist pubbliku ta' studju, l-Istati Membri jew il-pajjiżi assoċjati għandu jkollhom id-dritt, mingħajr hlas, għal liċenzja mhux esklussiva għall-użu tal-istudju fuq talba bil-miktub tagħhom.

TITOLU IV
GOVERNANZA, MONITORAĠĠ,
EVALWAZZJONI U KONTROLL

Artikolu 27

Programmi ta' hidma

1. Il-Fond għandu jiġi implimentat permezz ta' programmi ta' hidma annwali jew pluriennali stabbiliti skont l-Artikolu 110 tar-Regolament Finanzjarju. Il-programmi ta' hidma għandhom jistabbilixxu, meta applikabbli, l-ammont ġenerali riżervat għall-operazzjonijiet ta' taħlit. Il-programmi ta' hidma għandhom jistabbilixxu l-baġit ġenerali li jkun għall-benefiċċju tal-partecipazzjoni transfruntiera tal-SMEs.
2. Il-Kummissjoni għandha tadotta l-programmi ta' hidma permezz ta' atti ta' implimentazzjoni skont il-proċedura ta' eżami msemija fil-paragrafu 2 tal-Artikolu 28.
3. Il-programmi ta' hidma għandhom jistabbilixxu fid-dettall il-kategoriji tal-azzjonijiet li jridu jiġu appoġġati mill-Fond. Dawk il-kategoriji għandhom ikunu konformi mal-prijoritajiet tad-difiża msemija fl-Artikolu 3.

Il-programmi ta' hidma għandu jkun fihom, fejn xieraq, speċifikazzjonijiet funzjonali u jispeċifikaw il-forma ta' finanzjament tal-UE f'konformità mal-Artikolu 8, filwaqt li ma jwaqqfux il-kompetizzjoni fil-livell ta' sejhiet għal proposti.

It-transizzjoni tar-riżultati tal-azzjonijiet ta' riċerka li juru valur miżjud diġà appoġġati mill-Fond fil-fażi ta' żvilupp jistgħu jiġu kkunsidrati wkoll fil-programmi ta' hidma.

Artikolu 28

Kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita minn kumitat skont it-tifsira tar-Regolament (UE) Nru 182/2011. L-Aġenzija Ewropea għad-Difiża għandha tiġi mistiedna bħala osservatur biex tagħti l-fehmiet u l-għarfien espert tagħha. Is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna għandu jiġi mistieden ukoll biex jassisti.

Il-kumitat għandu wkoll jiltaqa' f'konfigurazzjonijiet speċjali, inkluż sabiex jiġu diskussi aspetti tad-difiża u s-sigurtà, relatati ma' azzjonijiet taħt il-Fond.

2. Meta ssir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Fejn il-kumitat ma jagħti l-ebda opinjoni, il-Kummissjoni ma għandhiex tadotta l-abbozz tal-att ta' implimentazzjoni u għandu japplika t-tielet subparagrafu tal-Artikolu 5(4) tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.

Artikolu 28a

Konsultazzjoni tal-manijer tal-proġett

Jekk jinħatar xi manijer tal-proġett minn Stat Membru jew pajjiż assoċjat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-manijer tal-proġett qabel ma jsir il-pagament.

Artikolu 29

Esperti indipendenti

1. Il-Kummissjoni għandha taħtar esperti indipendenti biex jassistu fl-iskrutinju etiku tal-Artikolu 7 u fl-evalwazzjoni ta' proposti skont l-Artikolu 237 tar-Regolament Finanzjarju.

2. L-esperti indipendenti għandhom ikunu ċittadini tal-Unjoni minn firxa wiesgħa kemm jista' jkun ta' Stati Membri u jintgħażlu abbażi ta' sejhiet għal espressjonijiet ta' interess indirizzati lill-Ministeri tad-Difiza u aġenziji subordinati, korpi governattivi oħra rilevanti, istituti ta' riċerka, universitajiet, assoċjazzjonijiet tan-negozju jew intrapriżi tas-settur tad-difiza bil-għan li tiġi stabbilita lista ta' esperti. B'deroga mill-Artikolu 237 tar-Regolament Finanzjarju, din il-lista ma għandhiex issir pubblika.
3. Il-kredenzjali ta' sigurtà tal-esperti indipendenti mahtura għandhom jiġu vvalidati mill-Istat Membru rispettiv.
4. Il-kumitat imsemmi fl-Artikolu 28 għandu jkun infurmat fuq bażi annwali bil-lista ta' esperti, biex ikun trasparenti b'rabta mal-kredenzjali ta' sigurtà tal-esperti. Il-Kummissjoni għandha tiżgura wkoll li esperti ma jevalwawx, ma jagħtux pariri jew ma jagħtux assistenza dwar kwistjonijiet li fir-rigward tagħhom ikollhom konflitt ta' interessi.
5. L-esperti indipendenti għandhom jintgħażlu abbażi tal-hiliet, l-esperjenza u l-għarfien tagħhom li jehtieġu biex iwettqu l-kompiti assenjati lilhom.

Artikolu 30

Applikazzjoni tar-regoli dwar informazzjoni klassifikata

1. Fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament:

- (c) kull Stat Membru għandu jiżgura li joffri grad ta' protezzjoni tal-informazzjoni klassifikata tal-Unjoni Ewropea ekwivalenti għal dak ipprovdut mir-regoli dwar is-sigurtà tal-Kunsill stabbiliti fl-Annessi għad-Deciżjoni 2013/488/UE¹⁶;
- (a1) il-Kummissjoni għandha tipproteġi informazzjoni klassifikata skont ir-regoli dwar is-sigurtà stabbiliti fid-Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 tat-13 ta' Marzu 2015 dwar ir-regoli tas-sigurtà għall-protezzjoni ta' informazzjoni klassifikata tal-UE;
- (c) il-persuni fiżiċi residenti f'pajjiżi terzi mhux assoċjati u l-persuni ġuridiċi stabbiliti f'pajjiżi terzi jistgħu jittrattaw informazzjoni klassifikata tal-UE fir-rigward tal-Fond biss meta dawn ikunu soġġetti, f'dawk il-pajjiżi, għal regolamenti dwar is-sigurtà li jiżguraw grad ta' protezzjoni li jkun minn tal-inqas ekwivalenti għal dak li jagħtu r-regoli dwar is-sigurtà tal-Kummissjoni stabbiliti fid-Deciżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444 u li jagħtu r-regoli dwar is-sigurtà tal-Kunsill stabbiliti fid-Deciżjoni tal-Kunsill 2013/488/UE;
- (c1) l-ekwivalenza tar-regolamenti dwar is-sigurtà applikati f'pajjiżi terzi jew f'organizzazzjoni internazzjonali għandha tiġi definita fi ftehim dwar is-sigurtà tal-informazzjoni, li jinkludi kwistjonijiet tas-sigurtà industrijali jekk ikunu rilevanti, li jiġi konkluż bejn l-Unjoni u dak il-pajjiżi terzi jew dik l-organizzazzjoni internazzjonali b'konformità mal-proċedura prevista fl-Artikolu 218 TFUE u billi jitqies l-Artikolu 13 tad-Deciżjoni 2013/488/UE;

¹⁶ ĠU L 274, 15.10.2013, p. 1–50.

- (d) mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 13 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2013/488/UE u għar-regoli li jirregolaw il-qasam tas-sigurtà industrijali kif stabbiliti fid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni (UE, Euratom) 2015/444, persuna fiżika jew persuna ġuridika, pajjiż terz jew organizzazzjoni internazzjonali jista' jingħatalhom aċċess għal informazzjoni klassifikata tal-UE meta jitqies meħtieġ fuq bażi ta' każ b'każ, skont in-natura u l-kontenut ta' din l-informazzjoni, il-htieġa għall-għarfien tal-benefiċjarju u l-grad ta' vantaġġ għall-Unjoni.
2. Meta l-azzjonijiet ikunu jinvolvu, jeħtieġu jew jinkludu informazzjoni klassifikata, il-korp rilevanti ta' finanzjament għandu jispeċifika fid-dokumenti tas-sejha għal proposti/offerti, il-miżuri u r-rekwiziti meħtieġa biex tkun żgurata s-sigurtà ta' din l-informazzjoni fil-livell meħtieġ.
 3. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi sistema ta' skambju sigur sabiex jiġi ffaċilitat l-iskambju ta' informazzjoni sensittiva u klassifikata bejn il-Kummissjoni u l-Istati Membri u pajjiżi assoċjati u, fejn xieraq, mal-applikanti u r-riċevituri. Is-sistema għandha tqis ir-regolamenti nazzjonali dwar is-sigurtà tal-Istati Membri.
 4. L-origini ta' informazzjoni ġdida klassifikata ġġenerata fit-twettiq ta' riċerka jew azzjoni ta' żvilupp m'għandhiex taffettwa l-użu jew l-esportazzjoni ta' prodotti relatati mad-difiża mill-Istati Membri li fit-territorju tagħhom huma stabbiliti r-reċipjenti.

Artikolu 31

Monitoraġġ u rappurtar

1. L-indikaturi għall-monitoraġġ tal-implimentazzjoni u tal-progress tal-Fond biex jintlaħqu l-għanijiet ġenerali u speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3 huma stabbiliti fl-Anness.

2. Biex tiżgura valutazzjoni effettiva tal-progress tal-Fond biex jintlaħqu l-għanijiet tiegħu, il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 36 biex temenda l-Anness halli tirrevedi jew tikkumplimenta l-indikaturi meta meqjus meħtieġ u biex tissupplimenta dan ir-Regolament b'dispożizzjonijiet dwar l-istabbiliment ta' qafas tal-monitoraġġ u tal-evalwazzjoni.
3. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja regolarment l-implimentazzjoni tal-Fond u tirrapporta kull sena dwar il-progress li sar, inkluż l-implimentazzjoni tal-lezzjonijiet identifikati u l-lezzjonijiet meħuda mill-EDIDP u l-PADR. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni jenħtieġ li tistabbilixxi l-arrangamenti meħtieġa tal-monitoraġġ.
4. Is-sistema tar-rapportar dwar il-prestazzjoni għandha tiżgura li d-data tal-monitoraġġ tal-implimentazzjoni u tar-riżultati tal-Fond tingabar b'mod effiċjenti, effettiv u fil-hin. Għal dan il-għan, għandhom jiġu imposti rekwiżiti ta' rapportar proporzjonati fuq ir-riċevituri tal-fondi tal-Unjoni.

Artikolu 32

Evalwazzjoni tal-Fond

1. L-evalwazzjonijiet għandhom jitwettqu f'waqthom sabiex jikkontribwixxu għall-proċess tat-tehid tad-deċiżjonijiet.
2. L-evalwazzjoni interim tal-Fond għandha ssir malli jkun hemm biżżejjed informazzjoni disponibbli dwar l-implimentazzjoni tiegħu, iżda mhux aktar tard minn erba' snin wara l-bidu tal-implimentazzjoni tiegħu. Ir-rapport ta' evalwazzjoni interim ser jinkludi b'mod partikolari valutazzjoni tal-governanza tal-Fond inkluż l-esperti indipendenti, ir-rati ta' implimentazzjoni, ir-riżultati tal-għoti tal-proġetti inkluż l-involviment tal-SMEs u l-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja u l-grad ta' parteċipazzjoni transfruntiera tagħhom, ir-rati ta' rimbors ta' spejjeż indiretti kif definiti fl-Artikolu 16, u l-finanzjament mogħti skont l-Artikolu 195 tar-Regolament Finanzjarju, kif ukoll informazzjoni dwar il-pajjiżi ta' oriġini tal-benefiċjarji u, fejn possibbli, d-distribuzzjoni tal-IPRs iġġenerati, sal-31 ta' Lulju 2024. Il-Kummissjoni tista' tippreżenta proposti għal kwalunkwe emenda xierqa għal dan ir-Regolament.

3. Fi tmiem il-perjodu tal-implimentazzjoni, iżda sa mhux aktar tard minn erba' snin wara l-31 ta' Diċembru 2027, il-Kummissjoni għandha tagħmel evalwazzjoni finali tal-implimentazzjoni tal-Fond. Ir-rapport tal-evalwazzjoni finali għandu jinkludi r-risultati tal-implimentazzjoni u, sa fejn possibbli f'mument partikolari, l-impatt tal-Fond. Ir-rapport, imsejjes fuq konsultazzjonijiet rilevanti mal-Istati Membri, mal-pajjiżi assoċjati u mal-partijiet ikkonċernati ewlenin, għandu jevalwa b'mod partikolari l-progress li jkun sar biex jintlaħqu l-għanijiet stabbiliti fl-Artikolu 3. Huwa għandu wkoll jgħin biex jiġi identifikat fejn l-Unjoni hija dipendenti fuq pajjiżi terzi għall-iżvilupp ta' prodotti u teknoloġiji tad-difiża. Għandu janalizza wkoll il-partecipazzjoni transfruntiera, inkluż tal-SMEs u tal-kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja, fil-proġetti implimentati permezz tal-Fond kif ukoll l-integrazzjoni tal-SMEs u tal-mid-caps fil-katina tal-valur globali u l-kontribuzzjoni tal-Fond biex jiġu indirizzati n-nuqqasijiet identifikati fil-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet. Ir-rapport għandu jkun fih ukoll informazzjoni dwar il-pajjiżi tal-orġini tal-benefiċjarji u, meta possibbli, id-distribuzzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali ġġenerati.
4. Il-Kummissjoni għandha tikkomunika l-konklużjonijiet tal-evalwazzjonijiet, mehmuzin mal-osservazzjonijiet tagħha, lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Reġjuni.

Artikolu 33

Awditjar

L-awditjar tal-użu tal-kontribut tal-Unjoni mwettaq minn persuni jew entitajiet, inkluż minn dawk li mhumix inkarigati mill-istituzzjonijiet jew il-korpi tal-Unjoni, għandu jifforma l-bażi tal-assigurazzjoni kumplessiva skont l-Artikolu 127 tar-Regolament Finanzjarju. Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri għandha teżamina l-kontijiet tad-dhul u l-ħruġ kollha tal-Unjoni skont l-Artikolu 287 TFUE.

Artikolu 34

Protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

1. Il-Kummissjoni għandha tiegħu l-miżuri adatti sabiex tiżgura li, meta jkunu implimentati l-azzjonijiet iffinanzjati skont dan ir-Regolament, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jiġu protetti bl-applikazzjoni ta' miżuri preventivi kontra l-frodi, il-korruzzjoni u kwalunkwe attività illegali oħra, b'kontrolli effettivi u, jekk jiġu identifikati irregolaritajiet, bl-irkupru tal-ammonti mħallsa bi żball u, fejn adatt, b'piani amministrattivi u finanzjarji effettivi, proporzjonati u dissuazivi.
2. Il-Kummissjoni jew ir-rappreżentanti tagħha u l-Qorti tal-Awdituri għandu jkollhom is-setgħa tal-awditjar jew, fil-każ ta' organizzazzjonijiet internazzjonali, is-setgħa ta' verifika f'konformità mal-ftehimiet milħuqa magħhom, abbażi ta' dokumenti u żjarat fuq il-post, fir-rigward ta' kull benefiċjarju, kuntrattur u sottokuntrattur ta' għotja, li jkunu rċevew fondi tal-Unjoni skont dan ir-Regolament.
3. L-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) jista' jwettaq investigazzjonijiet, fosthom kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, skont id-dispożizzjonijiet u l-proċeduri stabbiliti fir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁷ u fir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96¹⁸, bil-għan li jiġi stabbilit jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew xi tip ta' attività illegali oħra li tolqot l-interessi finanzjarji tal-Unjoni b'rabta ma' ftehim ta' għotja jew ma' finanzjament tal-Unjoni jew garanzija baġitarja skont dan ir-Regolament.

¹⁷ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jħassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

¹⁸ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-kontrolli u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (ĠU L 292, 15.11.1996, p. 2).

4. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafi 1, 2, u 3, il-ftehimiet ta' kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, kuntratti, ftehimiet ta' għotja u deċiżjonijiet ta' għotja, li jirriżultaw mill-implimentazzjoni ta' dan ir-Regolament għandu jkun fihom dispożizzjonijiet li espressament jagħtu s-setgħa lill-Kummissjoni, lill-Qorti tal-Awdituri u lill-OLAF biex jagħmlu dawk il-verifiki u investigazzjonijiet, skont il-kompetenzi rispettivi tagħhom. Dan għandu jinkludi dispożizzjonijiet li jiżguraw li kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni tal-fondi tal-Unjoni jew ta' operazzjoni ta' finanzjament sostnuta, b'mod shiħ jew parzjali, minn garanzija baġitarja tagħti drittijiet ekwivalenti.

Artikolu 35

Informazzjoni, komunikazzjoni u pubbliċità

1. Il-benefiċjarji tal-finanzjament tal-Unjoni għandhom jirrikonoxxu l-origini u jiżguraw il-viżibilità tal-finanzjament tal-Unjoni (b'mod partikolari meta jippromwovu l-azzjonijiet u r-riżultati tagħhom) billi jipprovdu informazzjoni mmirata koerenti, effettiva u proporzjonata lil diversi udjenzi, inkluż lill-media u lill-pubbliku. Il-possibilità għall-pubblikazzjoni ta' dokumenti akkademiċi bbażati fuq ir-riżultati tal-azzjonijiet ta' riċerka għandhom ikunu rregolati fil-ftehim ta' fondi jew ta' finanzjament.
2. Il-Kummissjoni għandha timplimenta azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni, relatati mal-Fond, u l-azzjonijiet u r-riżultati tiegħu. Ir-riżorsi finanzjarji allokatu għall-Fond għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-komunikazzjoni korporattiva dwar il-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, diment li dawn ikunu relatati mal-għanijiet imsemmija fl-Artikolu 3.

TITOLU V
ATTI DELEGATI, DISPOŻIZZJONIJIET TRANŻIZZJONALI U FINALI

Artikolu 36

Atti delegati

1. Il-Kummissjoni għandha tingħata s-setgħa li tadotta l-atti delegati msemmija fl-Artikolu 31 għal perjodu taż-żmien mhux determinat li jibda mid-data tad-dhul fis-seħh ta' dan ir-Regolament.
2. Id-delega tas-setgħa msemmija fl-Artikolu 31 tista' tigi rrevokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni ta' revoka għandha ttemm id-delega tas-setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha tidhol fis-seħh fil-jum ta' wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea jew f'data aktar tard speċifikata fiha. Ma għandhiex taffettwa l-validità ta' kwalunkwe att delegat li diġà jkun fis-seħh.
3. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta mal-esperti nnominati minn kull Stat Membru f'konformità mal-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet tat-13 ta' April 2016.
4. Malli tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tgħarraf simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
5. Att delegat adottat skont l-Artikolu 31 għandu jidhol fis-seħh biss jekk ma tkun saret l-ebda oġġezzjoni la mill-Parlament Ewropew u lanqas mill-Kunsill fi żmien xahrejn wara n-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, jew jekk, qabel jiskadi dak il-perjodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn infurmaw lill-Kummissjoni li mhumiex ser joġġezzjonaw. Dak il-perijodu għandu jiġi estiż b'xahrejn fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 37

Thassir

Ir-Regolament (UE) 2018/1092 (il-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża) huwa mhassar b'effett mill-1 ta' Jannar 2021.

Artikolu 38

Dispożizzjonijiet transizzjonali

1. Dan ir-Regolament ma ghandux jaffettwa l-kontinwazzjoni jew il-modifika tal-azzjonijiet ikkonċernati, sal-gheluq tagħhom, skont ir-Regolament (UE) 2018/1092 kif ukoll l-Azzjoni Preparatorja għar-Riċerka dwar id-Difiża, li għandu jibqa' japplika għall-azzjonijiet ikkonċernati sal-gheluq tagħhom, kif ukoll għar-risultati tagħhom.
2. Il-pakkett finanzjarju tal-Fond jista' jkopri wkoll l-ispejjeż tal-assistenza teknika u amministrattiva meħtieġa biex tkun żgurata t-transizzjoni bejn il-Fond u l-miżuri adottati skont il-predeċessuri tiegħu, il-Programm Ewropew għall-Iżvilupp fl-Industrija tad-Difiża kif ukoll l-Azzjoni Preparatorja għar-Riċerka dwar id-Difiża.
3. Jekk meħtieġ, jistgħu jiddaħhlu approprjazzjonijiet fil-baġit lil hinn mill-2027 biex ikopru l-ispejjeż previsti fil-paragrafu 4 tal-Artikolu 4, halli tkun tista' ssir il-ġestjoni tal-azzjonijiet li ma jkunux tlestew sal-31 ta' Dicembru 2027.

Artikolu 39
Dhul fis-sehh

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-sehh fit-tielet jum wara dak tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*. Għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2021.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Parlament Ewropew

Għall-Kunsill

Il-President

Il-President

ANNES

Indikaturi li JIRRAPPURTAW DWAR IL-PROGRESS TAL-FOND BIEX JINTLAHQU L-GHANIJIET SPEĊIFIĊI TIEGHU

Għan speċifiku stabbilit fl-Artikolu 3(2)(a):

Indikatur 1 Partecipanti

Imkejjel bi: L-ghadd ta' entitajiet legali involuti (sottodiviz skont id-daqs, it-tip u n-nazzjonalità)

Indikatur 2 Riċerka kollaborattiva

Imkejjel bi:

2.1 L-ghadd u l-valur tal-proġetti ffinanzjati

2.2 Il-kollaborazzjoni transfruntiera: is-sehem ta' kuntratti mogħtija lil SMEs u kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja, bil-valur tal-kuntratti għal kollaborazzjoni transfruntiera

2.3 Is-sehem tal-benefiċjarji li ma wettqux attivitajiet ta' riċerka b'applikazzjonijiet tad-difiza qabel id-dħul fis-seħħ tal-Fond

Indikatur 3 Prodotti tal-innovazzjoni

Imkejjel bi:

3.1 L-għadd ta' privattivi godda li joħorġu mill-proġetti appoġġati mill-Fond

3.2 Id-distribuzzjoni aggregata ta' privattivi fost kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja, SMEs u entitajiet legali li la huma kumpaniji b'kapitalizzazzjoni medja u lanqas ma huma SMEs

3.3 Id-distribuzzjoni aggregata ta' privattivi għal kull Stat Membru

Għan speċifiku stabbilit fl-Artikolu 3(2)(b):

Indikatur 4 Żvilupp kollaborattiv tal-kapaċitajiet

Imkejjel bi: L-għadd u l-valur ta' azzjonijiet ifffinanzjati li jindirizzaw in-nuqqasijiet tal-kapaċità identifikati fil-Pjan ta' Żvilupp tal-Kapaċitajiet

Indikatur 4a Appoġġ kontinwu tul iċ-ċiklu shiħ tar-R&Ż

Imkejjel bi: Il-preżenza fl-isfond ta' IPRs jew riżultati ġġenerati f'azzjonijiet appoġġati preċedentement

Indikatur 5 Holqien ta' impjiegi/appoġġ

Imkejjel bi: Għadd ta' impjegati tar-R&Ż tad-difiża appoġġati għal kull Stat Membru
